

Nyakunkon az új esztendő

Nem tudom, meddig mehet ez így! Be sem fejeztük a régit, s már itt az új év. Még végig sem gondoltuk elvégzett munkáinkat, már tervezhetjük a feladatainkat. Nekem ebben van egy segítségem, a füredi honlap agora című rovata. Korábban nem olvastam, mostanában egyre gyakrabban nézem meg. Szeretem a stílusát, örülök, ha az érintettek válaszolnak (ebben Somogyi úr mindig az élen jár!), és sok újdonságot hallok ki belőlük.

Vannak persze emelkedett hangok, néha kevésbé stílusos szövegek, de azért általában normális, megfontolt, persze elfogult észrevételek hangzanak el. Kíváncsi vagyok azonban, hogy egy közmeghallgatáson mennyien vesznek részt a beírók közül, mert azért ott vállalni kell önmagukat, míg itt ugye egy hangzatos álnév mögé lehet bújni.

Vannak, akiknek semmi se jó, ők alighanem az életükkel is így vannak. Vannak, akik egyéni sérelmeiket helyezik előtérbe, és vannak, akik bölcsen, okosan és megfontoltan írnak, messze figyelembe veszik a realitásokat és a lehetőségeket. S főleg nyugalomra intenek.

Valahogy ilyen érzelmek alapján fogadjuk a város jövő esztendjét. Egyfelől néha már azt hiszem, a városfejlesztésben nincs mit kitalálni, hiszen minden elkészült, ami fontos. Máskor meg csak úgy sorjáznak az ötletek, hogy mi minden áll még előttünk. Csak éppen nyugalom és türelem. Meg sok pénz. E három közül valamelyik mindig hiányzik. Most egy új uniós ciklus indul, ahogy mondják, nekünk nagyon sok pénzünk lesz belőle. Mármint városfejlesztésre. De előbb jövőre fejezzük azokat, amiket elkezdtünk. Az sem kevés, más város öt évre beérné azzal, ami nekünk a közeljövő befejezése. Áracsí út, vasúti és buszpályaudvar, uszoda, sportpályák, Balatonház a sétányon, vitorlástörténeti bemutató, most a hajógyári jachtkikötő rekonstrukciója – hogy az apróbb elkezdett dolgokat ne is soroljam.

Kemény feladatok ezek, s mind fontosak. S ha az agora beírói is hozzájárulnak (a többi polgáron kívül), akkor majd lesz még valami, ami segít az új esztendő kihívásainak megfelelni: ez a közöség ereje. Valójában ez tartotta meg Füredet mindig az időben, egészen biztos. Így lesz ez 2014-ben is.

Praznovszky Mihály

Betlehemi szobrok

A Piros templom előtt felállították a betlehemi szoborcsoportot, ezzel kezdetét vette a városban az advent. A hagyományoknak megfelelően hangulatos ünnepi műsor és szeretetvendégség várta a szépszámu érdeklődőt. A szoborcsoport egy hónapon át látható a templom bejáratánál.

Dasek Viktor plébános, majd Berkes Péter káplán tartott beszédet a templom előtti téren, hangsúlyozva: ne hagyjuk, hogy az ünnep felszínes, kiüresedett ajándékozássá váljon, igyekezzünk szívünkben megélni az adventet, a várakozást.

A rendezvény főszervezője, Schindele Györgyné, a Reformkori Hagyományörzők Társaságának elnöke a régmúlt, gyermekkori karácsonyait idézte fel.

Műsort adott Balatonfüred Város Vegyeskara, a betlehemi történetet pedig a Radnóti Miklós Általános Iskola diákjai elevenítették meg.

A északi Balaton-part leghosszabb sétánya lesz

Új arculatot és egyben funkciót kap a Széchenyi sétány. Egymástól zöld sávval elválasztott járda és kerékpárút készül, lesz wifi-pont, párapu, dupla fasor, egyedi megjelenésű esőbeállót és pihenőpadokat létesítenek. A sétány felújítási munkálatai még javában zajlanak.

– Akik a 71-es főúton csak átutóznak Füreden, szinte semmit sem érzékelnek az elmúlt évek fejlesztéseiből, a felújított közterü-

letekből, ezért nagyon fontos, hogy a Széchenyi sétány olyan arculatot kapjon, amittől az átutazók kedvet kapnak körbenézni a városban. Városképi és használati szempontból is ez egy kiemelt jelentőségű szakasz, komfortosnak, de egyben tetszetősnek kell lennie. Ha ezzel elkészülünk, akkor egy hosszú Balaton-parti sétányt kapunk, amely többféle

hangulatot áraszt és eltérő időtöltési lehetőségeket kínál. Mivel itt nem lesznek vendéglátóhelyek, ez a rész elsősorban az aktív pihenést szolgálja majd. Az a cél, hogy egy élettel teli sétány legyen itt – válaszolta a balatonfured.hu kérdésére Wallner Krisztina táj- és kertépítész, a sétány felújításának vezető tervezője. A sétány, amely mentén két nagy hotel is

található, a város egyik kapuja. Megjelenését a hullámos vonalak határozzák majd meg, illeszkedve ezzel a Zákonyi sétány és a Vitorlás tér kialakításához vagy éppen a kerek templom alatti hullámzó domborzathoz.

A mintegy 500 méteres szakaszon a közúttól zöld sávval elválasztva alakítják ki a kerékpárutat, s attól szintén egy zöld sávval elhatárolva lesz a díszburkolatos járda. A Füred Hotel előtti területen egy információs központként működő úgynevezett hullámházat létesítenek (képünkön), végre lesz nyilvános, ingyenes wifi a város frekvenciált részén. Itt információs tábla kínálja majd a város aktuális programjait, látványait, túraútvonalait.

(Folytatás a 3. oldalon.)

TARTALOM

Karácsony a finneknél

Finnországban karácsonykor garantált a hó, a pan-nukakku és a szauna.

7-8. oldal

A szentlélek mindig fiatal

Beszélgetés a pannon-halmi bencés gimnázium főigazgatójával, Hardi Titusz atyával.

9. oldal

Ször Péter emlékére

A fiatalon elhunyt, világhírű balatonfüredi víruskutatóra egykori osztálytársai emlékeznek.

11. oldal

Világhírű művészek a Vaszary Villában

Világhírű szobrászok és festők, a képzőművészetben új nyelvet teremtő alkotók műveiből nyílik kiállítás a Vaszary Villában.

A Művészet és tér című tárlaton absztrakt, nonfiguratív alkotások láthatók, többek között

Joan Miró, Eduardo Chillida, Antoni Tapies vagy éppen Deim Pál munkái.

– Elemi erejű műveket mutat be a kiállítás, több grafikán a keleti művészet, például a kínai tusrajzok hatása is érzékelhető. A művek a második világháború után készültek.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Miró Epheoszi dáma című grafikája is látható lesz Füreden

A szőlőtőkétől a palackig

Borászati kiállítóteret adtak át a látogatóközpontban. A Tőkétől a palackig című kiállítás a Balatonfüred–csopaki borvidék múltját és jelenét mutatja be archív felvételek, korabeli eszközök, illetve régi dokumentumok segítségével. A házban persze finom borokat is lehet kóstolni.

– Szerettük volna megújítani a Borok Házát, ezért alakítottuk ki ezt az időszaki kiállítást, amely szépen illeszkedik a már az épü-

Praznovszky Mihály, Hári Lenke és Varga Zoltán a megnyitón

letben lévő borgaléria kínálatához. Múlt és jelen találkozik itt – fogalmazott Vaszolyiné Dobrosi Ágnes, a helyi turisztikai egye-

sület elnöke, akihez csatlakozva Hári Lenke alpolgármester és Varga Zoltán, a Balatonfüred–csopaki Borvidék Hegyközségi

Tanácsának vezetője is kiemelte: remélik, hogy a színvonalas kiállítás láttán a látogatók kedvet kapva megkóstolják a helyi bo-

rokat és felkeresik a füredi borászokat.

Praznovszky Mihály irodalomtörténész a megnyitón emlékeztetett arra, hogy a 19. század óta járnak Füredre a szépirók, mi másért, mint a finom borokért. Csonkai csikóbőrös kulcsával gyűjtögette itt a nedűket, Vörösmarty rajongott az arácsi borért, Jókai, Gárdonyi kóstolt, amennyit csak lehetett, Krúdy Gyuláról nem is beszélve, és itt járt Ady Endre is, akinek a bor egyszerre mámor és malaszt.

– Ez a tárlat azokról szól, akik megművelik a szőlőt, akik kitűnő bort készítenek belőle és azokról, akik aztán megisszák – mondta Praznovszky Mihály.

A nyitóünnepséget Lichtneckert András helytörténész rendhagyó kiállításismertetője zárta, amiből egyebek mellett kiderült: a bor nem is alkohol, hanem a népi táplálkozás egyik elengedhetetlen része.

A Balatonfüredi Turisztikai Egyesület a szervezet tevékenységeinek fejlesztésére kiírt pályázaton mintegy 63 millió forint uniós támogatást kapott, a program egyik legfontosabb eleme a reformkori városrészen álló látogatóközpont földszintjének belsőépítészeti megújítása, illetve a borászati tematikájú kiállítóter kialakítása volt, amelyre 22 millió forintot költöttek. Az időszaki kiállítás ingyenesen megtekinthető a Turisztikai Látogatóközpontban (Blaha Lujza u. 5.), a Tourinformiroda nyitvatartási idejében.

mt

Újraépítik a legrégebbi balatoni gőzhajót

Eredeti formájában újraépítik az első lapátkerekes balatoni gőzhajót, a Kisfaludy gőzöst. A gróf Széchenyi István által 1846-ban vízre bocsátott gőzös séta-, rendezvény- és múzeumhajó lesz egyben.

A balatoni hajózás hőskorát idéző Kisfaludy jövő nyáron áll üzembe itt, Füreden.

A családi tulajdonú Balatoni Sétahajózási Kft. sikeres pályázata eredményeként európai uniós támogatással mintegy százmillió forintból építi fel a Balaton első személyszállító hajójának, a Kisfaludy gőzösnek a korhű mását.

– A most épülő gőzös 2014 nyarán Balatonfüreden áll üzembe, száz főt szállíthat majd. A hajó különlegessége, hogy séta- és rendezvényhajó funkciója mellett a Balaton egyetlen úszó múzeumhajójaként is várja a turistákat. A nagyközönség előtt egész évben

látogatható lesz a hajó szalontermében berendezett a Reformkori gőzhajózás és fürdőélet a Balatonon című kiállítás, valamint a hajó több pontján különleges hangulatot teremtve, panoptikumi figurák által elevenednek meg a régi idők hajósainak és utasainak mindennapjai. A Kisfaludy történelmi emlékhajó megépítésével megvalósult a tulajdonosok régi álma: csaknem 100 év Csipkerózsika-álmom után visszatérnek a Balatonra a nosztalgikus hangulatú, lapátkerek meghajítású hajók – nyilatkozott a fejlesztésről a Balatoni Sétahajózási Kft. tulajdonosa.

A harminc méter hosszú, tizenkét méter széles gőzös Szege-den készül. A hajóépítők tervei szerint márciusra már szállítható állapotban lesz a hajótest, utána szerelik bele a gépészetet, lapátkázat, illetve a lapátkerekeket.

mt

A Balaton Gőzhajózási Rt. 40 LE-s gőzgépét az angliai Penn gyárból hozatták. A hajó egyes részei tengelyen érkeztek Balatonfüredre, ahol összeszerelését végezték (ekkor még nem létezett hajógyár Füreden). 1846. szeptember 21-én, a balatoni gőzhajózás beindítását szorgalmazó Széchenyi István 55. születésnapján bocsátották vízre Kisfaludy néven. A tő első lapátkerekes gőzhajója Keszthelyről, Keneséről és Alsóörsről szállította a vendégeket Füredre. A szabadságharc idején a délvidéki harcok utánpótlását biztosította a gőzös, hadifoglyok szállítását is végezte. 1869-ben elavult fatestét vasra cserélték. 1887-ig üzemelt.

Kitüntették dr. Fülöp Lajost

Az alsó-ausztriai tartományi központban, St. Pöltenben dr. Erwin Pröll tartományfőnök az osztrák–magyar kapcsolatok magas szintű ápolásáért kitüntetést adott át dr. Fülöp Lajos kertész-mérnöknek, az Európai Szőlész-Borász Iskolák Szövetsége elnökségi tagjának.

Az előterjesztés alapján dr. Fülöp Lajosnak eddig ötven magyar diák, köztük sok balatonfü-

redi köszönheti, hogy borászmenedzser tanulmányait Ausztriában folytathatták.

Az eddig 17 könyvet megjelentető – balatonfüredi, bordeaux-i borlovagnak – dr. Fülöp Lajosnak nem ez az első kitüntetése, a magyar elismerések mellett a német állami díj arany fokozatának és az olaszországi trentói tartomány kitüntetésének is birtokosa.

Dr. Fülöp Lajosnak dr. Erwin Pröll adta át a kitüntetést

Kaszinó nyílhat a városunkban

Összesen tizenegy település, köztük Balatonfüred is jelezte, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium pályázatot írhat ki kaszinó nyitására a városban.

Még szeptemberben fogadta el a képviselő-testület azt a támogatási határozatot, amely elviekben lehetőséget ad kaszinó nyitására.

A listán Balatonfüred mellett Győr, Debrecen, Szombathely, Pécs, Szeged, Miskolc, Nyíregy-

háza, Szentendre, Hévíz és Gyula szerepel.

Állami koncessziós, II. osztályú játékkaszinót nyithatnának az említett településeken, azzal az indokkal, hogy a játékkaszinó a szabadidő eltöltésének egyik formája, mely rétegigényként jelen van, ezért célszerű keretfeltételeit megfelelő biztosítékok mellett engedni. Nem elhanyagolható az sem, hogy ezzel a városok helyi adó-bevételei gyarapodnának.

A minisztérium kereste meg a városokat azzal a kéréssel, hogy a testületek döntsenek arról, támogatják-e a település közigazgatási területén II. kategóriájú játékkaszinó működésére szóló koncessziós pályázat kiírását.

Pillanatnyilag Budapesten két, Sopronban egy kaszinó működik. Nemrégiben még úgy volt, hogy a gazdasági tárca kilenc új kaszinóban gondolkodik, azóta viszont megszavazták azt a módosítást,

hogy a koncessziós díj összege levonható a fizetendő játékadókból.

Az I-es kategóriába az a kaszinó tartozik, amelyben legalább 100 játékasztal, valamint ezer pénznyerő automata üzemel. Ez alatt minden kaszinó másodvonals-beli. A kiírás szerint II. kategóriájú kaszinóban a játék- és kártyaasztalok, valamint a pénznyerő automaták üzemeltetésén kívül más játék nem szervezhető.

balatonfured.hu

A északi partszakasz leghosszabb sétánya lesz

(Folytatás az 1. oldalról.)

A hangulatos esőbeállóban padokat és asztalokat, kerékpártárolókat, tájékoztató táblát, illetve kerékpáros javítókészletet és ivókutat helyeznek el. A sétány mentén több olyan aktív pihenést szolgáló játékos eszköz is lesz, amelyeket a tapasztalatok szerint a nagyobb gyerekek és kamaszok mellett a felnőttek is előszeretettel használnak.

A sétány teljes hosszában dupla fasort telepítenek, több mint száz új fát ültetnek, és kialakítanak egy gyepphullámot is, amelyen meztől lehet majd sétálgatni. A hagyományos parti sétány jelleg mellett több hiánypótló, praktikus szolgáltatásnak is helyet kell adni a Széchenyi sétányon, például a kerékpárosok, gyalogosok számára jelenleg nincs semmi megállási, felfrissülési lehetőség, és a látogatók megfelelő informálása is hiányzik, ezeket itt pótoljuk – mondja Wallner Krisztina.

– Egységes vízparti városkép-re törekszünk. A sétány mentén nem lehet nagyobb teresedések kialakítani, ezért kis helyigényű, ám az út egyenes vonalának monotonitását oldó elemeket terveztünk ide. A hullámos vonal visszaköszön a térkövezésben, a növényfuttatókon, a gyepen és a hullámházon is, amelynek harmas aszimmetrikus tetején ismétlődik a hullám. Reményeim szerint ez egy látványos partszakasz lesz, amelyet az ingyenes wifi, a párapu és a többi játékos, illetve hangulatos elem miatt több évszakban is jól lehet majd használni – fogalmazott Wallner Krisztina.

A Széchenyi sétány a kempinget, a bevásárlóközpontot és a nagy hoteleket köti majd össze a korábban felújított sétányokkal, köztérrel és vendéglátóhelyekkel, így a város egyik kiemelt turisztikai fejlesztése, amely várhatóan tavaszra befejeződik.

martinovics

BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Fejléc: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai előkészítés: L-Medium Kft. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(20)468-5385. A szerkesztőség jogának tekinteti az olvasói levelek megrövidítését. Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, polgármesteri hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth utca 3. E-mail: bfn@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható.

Felújítják, átépítik a Füred Hotelt

Gyógy szállóként is működő, a Balaton északi partján egyedülálló szolgáltatásokat kínáló, négy-csillagos szálló lesz a mintegy hat éve teljesen üresen álló Füred Hotel. A munkálatok májusban kezdődnek, 2015 nyarára el is készül a 220 szobás szálló és a mellé tervezett két apartmanház.

A Füred Hotel, amely évtizedeken keresztül a város egyik legforgalmasabb szállója volt, közel hat éve áll teljesen kihasználatlanul. A korábbi tulajdonos évekkel ezelőtt az Új Széchenyi-terv keretében 450 millió forint támogatást nyert az épület rehabilitációjára, de a munkálatok el sem kezdődtek, a pályázati forrás pedig így elveszett. A Flamingó Hotel tulajdonosa, Czigle János a közeljövőben vette meg a part menti hotelt, amelyet 6,5 milliárd forintból épít át.

– Komoly terveink vannak. Hasznosítani szeretnénk a föld alatti gyógyvizeket. Különböző terápiákat nyújtó gyógy szállóban gondolkodunk, ezzel az északi parton teljesen egyedülálló szolgáltatást ad majd a hotel. Kétezer négyzetméteres wellnessrészleget, kültéri és beltéri élményfürdőt tervezünk, és lesz egy több mint ezerfős konferencia-központ is. A hotel mellett két, együttesen negyven apartmanból álló, saját

wellnessrészleggel rendelkező épületet is tervezünk – sorolta a terveket Czigle János.

A tulajdonos érdeklődésünkre elmondta: a látványtervek még készülnek, de az biztos, hogy a jelenlegi szálló épületének csak a vázszerkezetét hagyják meg, teljesen új, a környezetbe illő külsőt kap majd a szálló, amelynek kivitelezéséhez igyekeznek pályázati úton uniós forrást is szerezni.

Jövő májusban kezdődik a hotel átépítése, a tervek szerint 2015 nyarára el is készül a négy-csillagos, 220 szobás szálló, illetve az épület keleti és déli oldala mellé tervezett, 60–120 négyzetméteres, part menti lakásokat tartalmazó egy-egy apartmanház.

– Saját strandja van a hotelnek, ami nem túl nagy, hiszen csak 170 méteres partszakasz, de azt tervezzük, hogy ezt nyitottá tesszük, a helyi lakosok belépőt válthatnak majd ide. Minőségi szállodát tervezünk, amely szolgáltatásaiban a Flamingó Hotelt is felülmúlja. Elsősorban a belföldi turizmusra építünk majd, a Flamingóban is azt látjuk, hogy jelentős igény van a minőségi szolgáltatásokra, itt az éves bevétel 75 százalékát a hazai turisták hozzák. A Széchenyi sétány felújítása most zajlik, az új sétány, illetve a felújított Füred Hotel együtt imponzáns lesz – válaszolta kérdésünkre Czigle János.

martinovics

Világhírű művészek

(Folytatás az 1. oldalról.)

A tragédiák, a drasztikusan megváltozott társadalmi környezet a nyugat-európai művészetben szemléletváltást hoztak, kialakult egy új képzőművészeti nyelv. Az addig egyértelmű térfelfogást felváltotta egy árnyaltabb, spirituálisabb szemlélet. A kiállító alkotók a dadaizmusból merítettek, de új stílust hoztak létre, újra felfedezték a szabad gesztust – válaszolta kérdésünkre Herpai András művészettörténész.

– Kétségtől Joan Miró a leg híresebb alkotója a gyűjteménynek, tőle több mű is látható, köztük figuratív, szinte történeteket elmesélő munkák is. De több világhírű művész is van az alkotók között, akikről azonban itthon a vasfüggöny miatt évtizedeken át szinte nem lehetett kiállítani semmit sem. Monumentális művekről van szó, amelyek átütő erővel érzékeltetik a nonfiguratív absztrakta művészetet – tette hozzá a kiállítás kurátora.

A Vaszary Villa kiállításán az Ars et Vita Alapítvány gyűjteményéből, mintegy száz alkotás lesz látható. A hatvanas évek óta gyarapodó egyedi gyűjtemény világhírű szobrászok és festők grafikai műveit mutatja be, azokat, amelyek szervesen hozzátartoznak munkásságukhoz. Itt lesz Joan Miró, a huszadik századi modernizmus egyik legjelentősebb alakjának több műve. A valóságot és a képzeletet keverő, az asszociációkra épülő, különös érzés- és

hangulatvilágot teremtő munkái igazi kuriózumnak számítanak. Kiállít a monumentális szobraival híressé vált baszk szobrász, Eduardo Chillida, a kortárs európai művészet egyik legismertebb alakja, a katalán származású Antoni Tapies, a legendás Zero csoport tagja, a neves német képzőművész Günther Uecker vagy éppen a Kossuth-díjas, izig-vérig szentendrei művész, Deim Pál.

– Koncepció alapján állítottuk össze a kiállítást, amely a művészet térhez való viszonyáról szól, a színek, formák, illetve az üresség kapcsolatáról, arról, hogy az alkotáson az üresen hagyott felület ugyanolyan tartalmat hozhat létre, mint a megmunkált rész, sőt kompozíciót formáló erővé válhat. Heidegger tanulmánya ihlette a kiállítás rendezőjét, aki azt írta: a tér nem semmi és nem is hiány. Ezek a képek a világhoz való viszonyunkat vizsgálják, van bennük egyfajta spirituális erő – fogalmazott Herpai András.

A tárlaton szereplő művészek: Pierre Alechinsky, János Bér, Eduardo Chillida, Alain Clément, Deim Pál, Etienne Hajdu, Gerhard Hoehme, Alexandre Hollán, Kozo, Andreas Ludwig, Nicola de Maria, Joan Miró, Vieira da Silva, Emil Schumacher, Árpád Szenes, Günther Uecker, Antoni Tapies, Bram van Velde, Jan Voss.

A kiállítás ünnepélyes megnyitóját december 14-én 11 órakor rendezik a Vaszary Villában. A tárlat március végig látogatható.

Martinovics

Balatoni tananyag a klímaváltozás

Bővült a NABE egyedülálló, balatoni olvasókönyve

A földrajz-, biológia-, irodalom-, rajz- és történelemórákon egyaránt hasznos lehet, de akár önálló Balaton tantárgy is épülhetne a Nők a Balatonért Egyesület könyvére, amelynek legújabb, bővített kiadását pénteken mutatták be Siófokon.

Az éghajlatváltozás hatásai is bekerültek a „balatoni tananyagba” – a klímaváltozás okozta szélsőségeknek a tó vízháztartására gyakorolt hatását taglaló fejezettel bővült a Nők a Balatonért Egyesület egyedülálló olvasókönyve, A Balaton könyve.

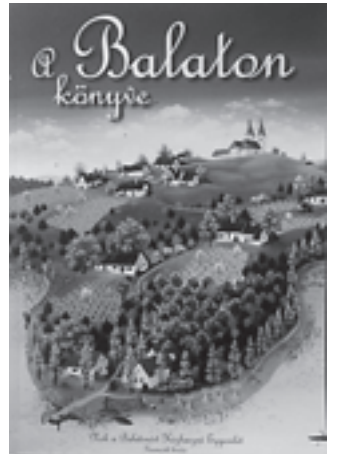
A térség egyik legnagyobb taglétszámú és múltú civil szervezete az ezredfordulón vállalkozott először arra, hogy a régió iskolásai számára egy könyvben foglalja össze mindazt, amit egy lokálpatriótának a Balatonról tudni érdemes, legyen szó természeti és gazdasági értékekről, nevezetességekről vagy éppen a tó ihlette képzőművészeti, irodalmi alkotásokról. Akkor Az év civil szervezete díjjal járó anyagi elismerés biztosította a könyv megjelenésének anyagi hátterét, míg most a Nemzeti Kulturális Alap ismerte fel a hiánypótló munka jelentőségét és támogatta kétféle forinttal a harmadik, bővített kiadás megjelenését.

– Úgy gondoljuk, hogy elsősorban a tó mellett élő gyermekeknek illene többet tudniuk a Balatonról és környezetéről, mint amennyit az iskolai tankönyvek kínálnak. Nemesak a vízről, a természetről, a környezeti összefüggésekről, hanem regékről, történelemről, azaz a hely szelleméről, hiszen a tó szeretete és a vele kapcsolatos ismeretek teszik az embert igazi balatoni polgárrá. Az egyes fejezeteken átível a gondolat, hogy a természet, a környezet és a kultúra védelme, hagyományaink megtartása nemcsak feladatunk, hanem kötelességünk is. Csak így őrizhetjük meg a Balaton és környékének egységét, kuriozitását, ami turisztikailag sem elhanyagolható szempont – fogalmazott Szauer Rózsa, a Nők

a Balatonért Egyesület elnöke. Mint mondta: a NABE elgondolása nem teljesen új, hiszen már 1939-ben az akkori kultuszminiszter rendelete – a Magyar Királyi Balatoni Intéző Bizottság szorgalmazására – tanrendbe iktatta a Balaton értékeinek ismeretét a hazai elemi és középfokú iskolákban.

Az olvasókönyv összeállításánál két szempontot vettek figyelembe a szerkesztők: az egyik, hogy átfogó képet adjon, a másik pedig, hogy a könyv alapvetően iskolai olvasókönyvnek készül és tantárgyközi használatra is alkalmasnak kell lennie. A Nők a Balatonért Egyesület már az első kiadás összeállításakor a régió jeles szakembereit kérte fel szerzőként, s neves szaktekintélyek

A fotón Szauer Rózsa és a könyv új fejezetének szerzői láthatók

végezték az egyes fejezetek lektorálását is. Az olvasmányos ismeretanyagot közel félezer színes kép teszi gazdagabbá, szemléletesebbé. Az illusztrációk között sok archív felvétel, természetfotó és műalkotásokat bemutató színes kép található.

A NABE korábban vetélkedőket is szervezett Csepegtessük a lelkekbe a Balaton szeretetét! címmel A Balaton könyvében összefoglalt anyag alapján.

A siófoki sajtótájékoztatón A Balaton könyve bővített kiadását az új, vízháztartásról és klímaváltozásról szóló fejezetben szerzőként közreműködő Kravinszkaja Gabriella, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság osztályvezetője mutatta be.

BFN

A bővítés után az eddigi százöt helyett közel háromszáz hajó fér el az új hajógyári kikötőben

Újabb kikötőhelyek

Tovább bővítik a hajógyári kikötőt, a 840 millió forintos beruházás révén egy modern, barátságos vitorlasközpont alakítanak ki, amely az ígéretek szerint megfizethető árákkal működik majd. Megháromszorozzák a jelenlegi hajóhelyeket, lesz hajógyári múzeum és vitorlásiskola is.

A kikötőt új hullámtörő kö-, illetve úszóművekkel bővítenék. A jelenlegi 105 férőhelyes kikötőben további 175 hajónak alakítanak majd ki helyet. A vitorlasközpontban gyakorlati és elméleti képzést nyújtó vitorlásiskolát indítanak,

kialakítanak egy hajós felszerelőket és ruhákat árusító üzletet, lesz konferenciaterem, és az egykori hajógyár történetét fényképekkel, makettekkel, korabeli dokumentumokkal bemutató múzeumot is létesítenek – hangzott el a kikötőben tartott sajtótájékoztatón.

A volt hajógyárat 1996 óta működtető német Sennebogen csoport a gyár melletti vitorlaskikötő fejlesztéséhez 336 millió forintos uniós támogatást nyert. A nagy ívű beruházás várhatóan 2015-re készül el.

Benke Brigitta tolmács és Michael Seiferling, a TLC igazgatója

Koncert másképpen

Igazi összművészeti élményben lehetett részük a Református Általános Iskola diákjainak a Sforzato Rézfúvós Kvartett koncertjén. A diákok, miközben a zenét hallgatták, rajzolhattak, festhettek is, és figyelhették, hogyan dolgozik *Gombor József* festőművész. A zene ihlette képekből kiállítás is terveznek az iskola Kálvin termében. A kvartett tagjai – *Rojtos Norbert, Werb Gábor, Pálfi András* és *Farsang Tamás* – a jól sikerült koncert után Gombor Józseffel együtt azt tervezik, hogy a felnőttek számára is rendeznek hasonló előadást.

Dilettáns írók és rutintalan műfordítók munkájának végterméke csak pocscék könyv lehet. Főleg akkor igaz ez a tétel, ha terjedelmesebb műveiket vesszük a kezünkbe, gondolta Melis Zsolt advent első hetében, amikor körülnézett a könyvesboltokban. Mint minden karácsonykor, idén is könyveket ajándékozott. Jó előre vásárolt, hogy a kínálat javából válogathasson.

Író létrete jó érzékkel, rutinosan mozgott az üzletekben, már első pillantásra kiszúrta, hogy mit érdemes átlapozni vagy nagy ívben elkerülni. Soha nem tett különbséget a műfajok között, de kizárólag élvezetes és olvasható könyvekre adott ki pénzt. Thomas Bernhardot és Virginia Woolfot éppen úgy kedvelte, mint Graham Greene-t vagy Stefan Zweiget. Harmincéves kora óta ritkán szokott tévedni a könyvek kiválasztásakor, míg régebben gyakran előfordult, hogy mellényült, haszontalan művekre dobta ki összekuporgatott forintjait. Ilyenkor mielőbb felkereste a legközelebbi antikváriumot, vagy

Kellei György

Durva balfogás a könyvesboltban

otthon, az anyjánál a cserépkályhába vágta a silány munkát. Emiatt soha nem támadt lelkiismeretfurdalása, talán azért nem, mert akkor még nem ismerte Carlos Ruiz Zafón regényeit. A spanyol író az egyikben azt írta, hogy a könyvek olyanok, mint a tükör: mindenki azt látja bennük, amit a lelkében hordoz.

Melis ezen a kijelentésen olykor el szokott tünődni, de végül mindig arra a következtetésre jutott, hogy indokoltan szabadult meg a hitvány és gyatra könyvektől, amelyekből lavínként zúdult rá az unalom, noha a lelkében semmi efféle szemléletet nem hordozott. Az öntetszelgő, a kritikai elvárásokat szolgai módon kiszolgáló formai bravúroskodóktól is morogtak a belei. Úgy vélte: az angol, amerikai vagy francia írók által megteremtett, és mind a mai napig fényesen ragyogó stílus

magyar utánzóí és majmolói egyre-másra lejárta szavatosságú művekkel rukkolnak elő, melyek már messziről büzlének. Melis nem kért belőlük. Az elkötelezett irodalmárok ellenszenvesnek tartották a véleménye miatt. Barátai, közeli tanítványai azonban tudták róla, hogy rajong a modern – eredeti termésű – prózáért, de a buzgó másolóktól irtózik. Füredre költözésével ki is vonult a köreikből.

Most decemberben a megvetett kompánia mintha titkon bosszút állt volna rajta. Ugyanis befürdött, melléfogott egy izgalmakat és tanulságokat ígérő könyvvel, amelynek hőse és egyben szerzője az angol futballhuligánok közé beépült fiatal rendőr. Melis szerette a focit, becsülte az angolokat, mert szigorú intézkedésekkel rendet raktak a labdarúgópályák környékén és a lelá-

Adventi szorongás

Önálló iparágga nőtte ki magát az a tanácsadó lajstrom, ami szájbarágósan igyekszik tudatni velünk, hogyan viseljük el a karácsonyt, netán hogyan tegyünk meghitté. Listák, ilyen-olyan ajánlások, tanácsok ömlenek ránk. Az öt legjobb karácsonyi ajándék a gyerekeknek, a férjnek, a feleségnek.

Praktikus tanácsok az idő lelassítására, a legjobb karácsonyi cukiságok, a legmenőbb csomagolópapírok, fenyőfa-díszítési trendek, receptek, ajándékötletek a házi kedvenceknek. Ez van. *Frank Róbert* pszichológussal beszélgettünk.

– Az már közhely, hogy nem tudjuk igazán bensőségesé tenni a karácsonyt. Erre vágyunk pedig mindannyian, együtt lenni nyugalomban a családdal, mert ebből van igazán kevés. Mégis az adventi várakozás és a meghitt ünneplés is egyaránt nehezen teljesíthető, mert ezekhez türelem kell, márpedig az egész év türelmetlenkedéssel telik, nagyon nehéz ebből az állapotból váltani. Szorongunk, hogy képesek legyünk megfelelni a saját és környezetünk elvárásainak, teljesítsük a feladatot vendégváróként vagy éppen vendégként. Szorongunk, hogy meg tudjuk teremteni a vágyott harmóniát. Megfelelési kényszerben vagyunk és igyekszünk teljesíteni az ünnep köré felhúzott akadályokat, végigcsinálni a strukturált programokat, ahelyett, hogy csak egyszerűen együtt lennénk otthon a családdal.

– Az ajándékozás rituáléja már a római birodalomban is létezett. Ezzel nincs baj, azért adunk ajándékot, hogy kifejezzük szeretetünket, hálánkat, csakhogy mára az adás egyenlő lett a tárgyak vásárlásával. Sok esetben fogalmunk sincs arról, mire vágyik a szeretettünk, tanácstalanok vagyunk, mi-

Frank Róbert szerint másképpen kellene ünnepelnünk

közben lelkiismeret-furdalásunk is van, ezért valamilyen tárgyval mindenképpen jelezni akarjuk a szeretetünket. Mindannyian ismerjük a sokadik zokni, kenyérpírtó, nyakkendő és egyéb, valódi örömet nem adó, ajándékba kapott tárgyakat. Az ünnepnek sokszor az a vége, hogy mindenki azt lesi, a másik hogyan érzi magát. Ráadásul körülveszi a karácsonyt is egyfajta elutasítás. Egyre többször találkozni olyanokkal, akik kérdés nélkül elkezdik mondani, hogy csak essenek már túl az egészen. Ez persze a legtöbb esetben csak cinizmus, mert szégyellik mások előtt az érzelmeiket, és egyszerűbb az ellenállás, mint kimutatni, valójában mit érezek belül.

– A csonka, elvált családoknak különösen oda kell figyelni az ünnepre. Ha már a szülők, a maguk önzőségéből úgy döntöttek, nem élnek együtt tovább, a legfontosabb feladatuk, hogy a közösen vállalt gyerekek meghitt

ünnepe legyen. A gyerekek szempontjai a legfontosabbak, hozzájuk kell igazítani az ünnepet, úgy legyen a karácsony, ahogy neki jó. A gyerekek szeretik a misztikumot, hisznek a csodákban, képzelt személynek írják meg kívánságaikat, ameddig csak lehet, ezt a világot nem rontsuk el.

– Rituálék nélkül elvesznénk a mindennapokban. Kell egy hely, egy időpont, egy ünnep, amikor megállunk, amit kiemelünk a többi nap közül. Közhely, de igaz, a legnagyobb ajándék, amit adhatunk, az a figyelmünk, az az időnk. A gyerekeknek nem a legújabb kütyüt kell feltétlen megvenni, hanem időt szánni rájuk, együtt játszani, egyáltalán azt csinálni, amihez kedvük van. Az evolúcióelmélet szerint száz vagy kétszáz év alatt nem változik az ember. Mindannyian meghittságra, szeretetre, figyelemre vágyunk, nem kell küzdeni ezek ellen.

Martinovics

tes” és „brutális” a szerző szemszögéből. A dialógusok egysíkúak, az alkalmazott argó hiteltelen, a fordítás stílusa szegényes és magyartalan.

Olvadás közben jegyzeteket készített a kötet hátsó, üres lapjára, így már nem vihette vissza a boltba, hogy kicserélje másira. Az lesz a legjobb, ha elégeti a könyvet. Háromezer és pár száz forintja füstté válik. Semmiképpen nem akarta eldobni az utcai szemetekonténerbe, a guberálók se olvassanak halandzsázós, ürességtől kongó művet karácsonytájékan. Felhívta magányosan élő költőbarátját, aki cserépkályhával fűtötte harmadik emeleti lakását. – Gyere délelőtt tízre, akkor gyűjtek be – mondta a költő, amikor elárulta neki, hogy mit kér tőle. Melis kicsit késve érkezett, már javában parázslottak a fáhasábok. Halvány szánakozással vált meg a könyvtől. A lapok pörkölni kezdtek, majd iszonyú lassan láng-ra kaptak. Úgy látszik, még Prométheusz uram is vonakodik hozzáérni, gondolta elégedetten, az adventi felszabadultság érzésével.

Karácsony a finneknel, Kouvolában

Balatonfüred testvérvárosa a messzi északon lévő finn város, Kouvola. Nincs is olyan messze, Helsinkitől már csak 130 kilométerre. Kicsit nagyobb, mint Füred, lakóinak száma lassan eléri a százezer főt. Fontos város, nagy vasúti csomópont, van egyeteme, nemzeti parkja, sportcsarnoka és sok-sok múzeuma. Balatonfüred és Kouvola között 1988-tól van testvérvárosi kapcsolat, s ezt 2010-ben, amikor városhoz több települést csatoltak, meg is újították. A füredi finnbarátok már sokszor jártak kint, s egyetértenek abban, hogy e látogatások legszebb és legnagyobb élményt adó időszaka a tél.

Levél hazámból, Finnországból szülőhazámba, Magyarországra

Nagyon reméljük mindannyian, hogy idén is fehér karácsony lesz. Ennek már csak azért is örülünk, mert a napok ilyenkor a legrövidebbek, és a hótakaró világosabbá teszi a környezetet. A hideg csak ruházat kérdése, megfelelő felszerelés Finnországban minden időre megtalálható.

Természetesen a „divatot” el lehet felejteni, kell a meleg cipő, hosszú alsónemű, sapka, kesztyű. Magas sarkú csizmában, hajadonfőtt, derékig erő bundamellényben és miniszoknyában ilyenkor nem érdemes az utcára menni. Amikor ezeket a sorokat írom, „rendes” finn tél van, mínusz fokokkal, hóval és széllel.

Ha valaki, aki nem sokat hallott Finnországról, karácsonykor hall felőlünk, talán az első hír mostanában az, hogy ezen a tájon lakik a Mikulás, finnül: Joulupukki.

Ez egy összetett szó: joulu = karácsony, pukki = kecskebak. De vajon mire is vezethető ez vissza? A finn név minden valószínűség szerint kapcsolatban van egy régi szokással, nevezetesen azzal, hogy januárban Nuuti napján (január 13. vagy január 7.) kecskebőrbe öltözött fiatalok jártak a házakhoz, és összeszedték a karácsonyi maradékokat. Ezeket hívják nuutipukkinak. A kecskebak a termékenység samanisztikus szimbóluma volt.

A nuutipukkit sok helyen kínálták meg szeszes itallal, ennek eredménye az lett, hogy a nem egészen józan pukkitól sokszor félték a gyerekek, annál is inkább, mivel csak a jó gyerekeknek adott valami ajándékot, a rosszak virgácsot kaptak.

Mai finn szokás szerint a házhoz érkező Joulupukkit (itt karácsony este sok Joulupukki látogatja meg személyesen a kisgyerekes családokat) a gyerekek énekkel köszöntik, a leginkább énekelt ilyen dal szövegében benne van, hogy „nem félek” tőled, Joulupukki. „Käppä tänne, emme pelkää!” – azaz gyere ide, nem félünk.

A finn karácsonyi témakörhöz elengedhetetlenül hozzátartoznak a törpék, azaz a tonttuk. Az erdei tonttuk (metsäntonttu) népes családjához többféle erdei élőlény is tartozik, ilyenek pl. a manók vagy a tündérek (menninkäiset). Legismertebb a tonttuk közül a Joulutonttu = karácsonyi tonttu, a tágabb rokonsághoz a szaunatonttu, malomtonttu (myllytonttu), istállótonntu (navettatonttu) családok tagjai tartoznak. Ezeken kívül fontos szerepe van a házitonttunak, azaz a kotitonttunak.

Nálam is lakik egy, a divány sarkából figyeli a lakást és az eseményeket. Az ilyen kotitonttuk titokban követik advent idejét a gyerekeket, mert ugye Joulupukki csak a jó gyerekeknek hoz ajándékot. A gyerekek viselkedéséről a tonttu tájékoztatja Joulupukkit.

Judit Mäkinen

Hol lakik Joulupukki?

Valamikor régen azt hitték, hogy a Joulupukki az Északi-sarkon lakik. Úgy 1925 táján észrevették, hogy az Északi-sarkon nincsenek rénszarvasok, amik Joulupukki szánkóját húznák. A kutatások kiderítették, hogy Joulupukki úgy igazában a finn Lappföldön lakik, nevezetesen egy tunturi (északi, fátlan hegy) lábánál.

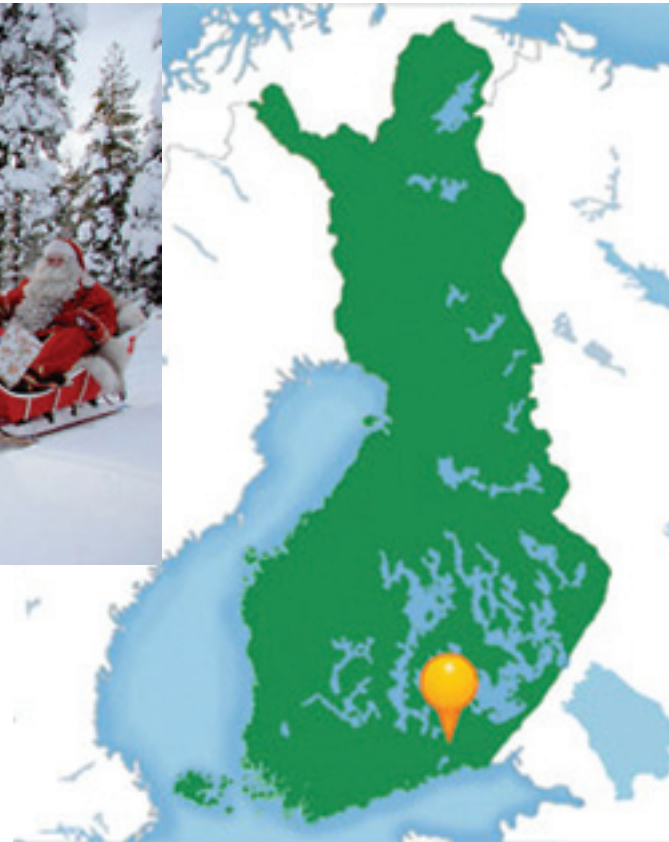
Észak-Finnországban sok tunturi van, Joulupukkinak a Korvatunturi a hazája. Ez a tunturi Finnország keleti határán van, Savukoski járásban, ahol tízszer annyi a rénszarvas, mint az ember. A tunturi tetején keresztül megy a finn–orosz határvonal, ezért közvetlenül nem lehet látogatni a helyet, de innét egy nagy piros ajtó vezet egy alagútba, amin át el lehet jutni Rovaniemi mibe, ahol Joulupukki háza van.

Ezt a bizonyos ajtót csak a jó gyerekek és a kiválasztott felnőttek látják. A pukki nem egyedül lakik a Korvatunturi közelében, vele van a felesége is, Joulumuori. Ő olyan, mint a legjobb nagyi, szereti a gyerekeket, mesél és nagyon finomakat süt-főz is nekik.

Joulupukkinak saját postaálmása is van, ide minden évben ezrével jönnek a levelek a világ minden tájáról. A leveleket a tonttuk segítik megválaszolni, ők több nyelven is tudnak és minden levélre válaszolnak. Joulupukki lakóhelye túristacéljuk sokaknak, akik Rovaniemi mibe látogatnak. A pukki háza kényelmes, meleg és minden korszerű dologgal felszerelt, a pukki nemcsak telefonon érintkeznek a külvilággal, hanem újabban az interneten át is.

A Mikulás pontos címe, ahová a füredi gyerekek leveleit várja:

Mikulásfalva
Napapiiri FIN-96930
Tel. +358-16-362-255 / Fax +358-16-362-007
E-mail: santa.claus@santaclausoffice.fi
Honlap: www.santaclausoffice.fi
GPS-kordináták: +66° 32' 37.11", +25° 50' 51.44"
De azért most már érdemesebb 2014-ben írni neki...

A finnek nem tartanak böjtöt

Protestáns országban nincs böjt, a leggyakoribb karácsony esti étel a sonka – olyasféle, mint a húsvéti sonka Magyarországon. Általában háromféle kóritést készítenek hozzá, ezek olyanok, mint a pürék, és sárgarépből, marharépből és burgonyából készülnek. Többféle saláta is az asztalra kerül, hagyományosan nem zöldsalátáról van szó, hanem eltett zöldségekből kevert salátákról. Az egyik legáltalánosabb ilyen saláta apró kockákra vágott céklából, savanyú uborkából és főtt krumpliból, valamint heringből áll, finnül a neve: rosolli. Ehhez tejszínhabbal készült „mártást” szoktak csinálni, amit cékla lével rózsaszínűre színeznek. A desszert sokféle lehet, aprósütemények vagy a hagyományos, tejben főtt rizskása fahéjjal és cukorral. Aki megtalálja az abba elrejtett mandulát, annak egész évben szerencséje lesz. Ha sok gyerek van a családban, akkor többen is találhatnak mandulát.

Az utóbbi években itt is egyre többen esznek pulykát, de a hagyományos karácsonyi étel a sonka, melynek illata december 23-án, a sütés napján az egész utcában érződik. Lassan kell sütni egészben, viszonylag alacsony hőmérsékleten, maximum 100 Celsius-fokon. A sütés ideje annyi óra, ahány kiló a sonka. A kész sonkát bekenik mustárral és zsömlémorzsával hintik meg, majd még egy rövid időre a sütőbe teszik, hogy a morzsa megbarnulva szép színt adjon a sonkának.

Tepsis palacsinta
(pannukakku)

Hozzávalók: 4 dl liszt, 1,5 dl cukor, 1 teáskanál sütőpor, 1 teáskanál só, 1 teáskanál vanília

cukor, 8 dl tej, 2 tojás, 10 dkg olvasztott sütőmargarin.

Elkészítése:

Először összekeverjük a száraz hozzávalókat. Hozzáadjuk a tejet, a tojásokat és az olvasztott, kihűlt margarint.

Egy nagy tepsit kibélelünk sütőpapírral, majd beleöntjük tésztát. 200–225 fokon kb. fél órán át sütjük, mindaddig, amíg a teteje aranybarna lesz.

Nagy négyzetekre vágva, edesebb lekvárral (esetleg vaníliafagyival) tálaljuk!

Finnországban ez a gyerekek egyik kedvenc süteménye, és persze a felnőttek is, mert nagyon kevés előkészületet igényel és mindig van otthon hozzávaló. Ez a recept a világ legjobb tepsis palacsintája néven fut az interneten, és a hozzászólások alapján teljes joggal.

Karácsonyi rakott répa

Hozzávalók:

4 dl víz, 1,5 dl rizs, 5 dl tej (vagy 3 dl tej + 2 dl tejszín), 50–60 dkg sárgarépa, 2 tojás, 1 teáskanál só, fehérbors, szerecsendió.

Elkészítés:

Forraljuk fel a vizet egy lábosban. Tegyük bele a rizst, és főzzük addig, amíg a vizet felszívja. Adjuk hozzá a tejet (egy kis részét tejszínnel is helyettesíthetjük), és főzzük félíg puhára. Közben tisztítsuk meg a sárgarépaikat, főzzük puhára és pürésítsük. Adjuk a rizshez a sárgarépa-pürét, a tojást és a fűszereket. Keverjük össze alaposan, majd öntsük az egészet egy tűzálló tálba, és süsük a sütő alsó részében 200 fokon legalább 40 percig.

Ez az étel a finnek egyik hagyományos karácsonyi étele, különlegességét a fűszerektől kapja.

Helyi szokások

A finn szülők, december 23-án, amikor a ház már elcsendesedett, kitakartják a lakást, és elkészítik a karácsonyi ételeket. Másnap reggel gyönyörű rend várja a család tagjait, akik nagy várakozással ülnek a reggelizőasztalhoz. Az ilyenkor kötelező fahéjas tejerizsben ugyanis egy szem mandulát rejt el az édesanya. Aki megtalálja, nagyon szerencsés lesz a jövő évben.

Igazi finn szokás, hogy karácsony napján megvendégelik a velük élő háziállatokat, illetve megetetik a fészkelő madarakat. Napközben a felnőttek glöggöt (fűszeres forralt bor) isznak, amelyet mazsola és mandula tesz izgalmassá. Természetesen a szaunázás sem maradhat ki ilyenkor.

Régi hagyomány szerint 24-én délután Turkuban, Finnország korábbi fővárosában kihirdetik a karácsonyi békét.

A karácsonyi vacsora, mint mindenütt, Finnországban is minden háziasszony (rém)álma.

A heringet „üvegfüvő módra” általában rozskenyérben sült sonka követi, sült krumplikásával, és a vacsorát mézes, gyömbéres sütemények fogyasztásával fejezik be. Másol a karácsonyi menü lazac, sajtleves, sült rénszarvas, majd desszertnek tejszínes szilvakrémet fogyasztanak. Finnországban az asztalt éjszakára nem szedik le, hogy a karácsonyi manóknak is jusson valami csemege.

Karácsony első napja szigorúan a családé, ilyenkor nem illik szomszédolni, de még telefonálni sem. A rokonlátogatásokra, barátok köszöntésére 25-én kerítenek sort.

Este a legtöbben elmennek a templomba, és gyertyát gyújtanak elhunyt szeretteik sírjánál.

A finn tél öröme: a hó

Micsoda fantasztikus érzés egy késő őszi reggelen arra ébredni, hogy leesett az első hó! A gyermekek azonnal a szabadba rohannak, hogy hóembert építsenek vagy szánkózzanak, a felnőttek pedig előszedik téli sportfelszerelésüket.

A sifutás nemzeti időtöltés, szinte minden önkormányzatnak van kivilágított sifutópályája. Az évente megrendezésre kerülő 60 kilométeres Finlandia símaraton több mint 5000 résztvevőt szokott vonzani. Az iskolák februárban vagy márciusban egyhetes síszünetet tartanak, amikor sok szülő is szabadságot vesz ki, hogy a család együtt élvezhesse a tél örömeit.

Kedvelt sportágak még az alpesi sílesiklás, a snowboard és a

freestyle sí. Utóbbi viszonylag új sportág, de a fiatalok és merészek körében roppant közkedvelt. A korcsolyázás a sifutáshoz hasonlóan nemzeti sportnak számít. Az önkormányzatok korcsolyapályákat üzemeltetnek az iskolák udvarain vagy a lakótelepek e célra megfelelő közterein. Az ország-szerte elérhető korcsolyacsarnokok nemcsak a magánszemélyeket és korcsolyaklubokat szolgálják, hanem a hokicsapatok edzőpályái is.

A hó nem gond Finnországban, tudják, hogy jön, és felkészülnek rá. Finnország északi részeit már október elején hó borítja, míg a déli országrészeket csak december-január táján fedi összefüggő hótakaró. A hó általában márciusig megmarad délen, Lappföld leg-

északibb részein viszont csak júniusban olvad el. A finneknek tehát van tapasztalatuk, mi a teendő hóvihar és hideg esetén.

Az utak takarítását törvény szabályozza Finnországban. Az utak tisztítása az önkormányzatok és az ingatlantulajdonosok feladata. Az önkormányzatok gondoskodnak arról, hogy a hóékék szükség esetére készenlétben álljanak, és a sószerű gépek azonnal csúszásmentesítsék a síkos utakat.

Finnország vidéki részei ritkán lakottak. Itt az ingatlantulajdonosok takarítják a bekötőutakat. A fényvisszaverő oszlopok a hóékék vezetőinek és az úton közlekedő más gépjárművezetőknek a legvadabb hóviharban is jelzik az út szélét.

Karácsonyi békenyilatkozat

Különleges finn szokás a karácsonyi békenyilatkozat, melyet december 24-én déli 12 órakor olvasnak fel nyilvánosan Turkuban. A régi piactéren az úgynevezett Brinkkala-ház erkélyéről ünnepélyes keretek között felolvasott régi szöveget többbezsres tömeg hallgatja. Ez a szokás a középkorra vezethető vissza és része volt a finn törvényhozásnak. A mostani szöveget a nagy turkui tűzvész után a városi tanács titkára jegyezte fel emlékezetből 1827-ben. Az eseményt 1935 óta a rádió és 1983 óta a finn televízió egyenes adásban közvetíti. Turku, Finnország régi fővárosa és Finnország az egyetlen skandináv ország, ahol ez a hagyomány évszázadok óta fennáll. A karácsonyi béke időszak a középkorban 20 napig tartott, és Tuomas (Tamás) napján, december 21-én kezdődött.

A felolvasása után a téren összegyűlt tömeg hajadonfőtt elénekli a finn himnuszt. Bármilyen hidegben és bármilyen hóviharban is hajadonfőtt!

Eino Leino

Esti ima

*Álom, álom, álom,
halkan hullj le rám:
szálljon, szálljon, szálljon
hópehely, puhán.*

*Éjjel, éjjel, éjjel
éjmadár szól –
munkával mi ér fel?
Véd a kínoktól.*

*Föld határain túl
száll a gondolat –
Indulj, indulj, indulj:
ágyad elringat.*

(Képes Géza fordítása)

A finn nagykövetség anyagai, Judit Makinen írásai, az interneten található írások és más források alapján összeállította Praznovszky Mihály

Toumas Anhava

**Finnország fenn van,
messze északon...**

*Finnország fenn van, messze északon,
tűzhelyek lángja lobog, kéményekből füst száll,
napnyugták izzanak és pirkadatok,*

*ezernyi tó, szürke bádogtetők,
vöröslő kunyhók és fehér szüzek,
virágzik a krumpli, fejlődnek a puják és a rétek,*

*a rétek és a puják nőnek, virágzik a krumpli,
fehérek a szüzek és pirosak a kunyhók,
a bádogtetők szürkéek, ezernyi a tó,*

*pirkad a hajnal és lenyugszik a nap,
a kéményekből füst száll, tűzhelyek lángja lobog:
Finnország fenn van, messze északon.*

(Kiss Dénes fordítása)

Ünnepi szaunázás

Mint minden nagy ünnep előtt, a finn család ilyenkor is szaunával kezdi az ünneplést. A karácsonyfa feldíszítése után, mielőtt a Mikulás (Joulupukki) jönne és kiosztaná az ajándékokat, szokás a szaunában tisztálkodva készülni az ünnepre.

Aki volt már szaunában, az tudja, hogy a szauna utáni tisztaság érzeténél nincs tisztább érzés, az emberen a teljes kikapcsolódás

és könnyedség érzése uralkodik el. A mai felmérések szerint a finnek 70%-a manapság is megy karácsony délutánján vagy kora este szaunába. Régi vidéki szokás szerint a halottak lelkeit is várták ide, és az utolsó, aki kiment a szaunából, még egy jó kanálnyi vizet öntött a forró kövekre, hogy a láthatatlanul megérkező lelkek kellemesen érezzék magukat a felszálló gőzben.

A mókus, a kesztyű meg a tű története

Élt valahol, valamikor egy mókus, egy kesztyű meg egy tű. Elmentek egyszer az erdőbe. Nemsokára hármas úthoz értek. Megszóla a mókus, hiszen ő volt a legidősebb mindnyájuk közt.

– Menjünk külön-külön a három ösvényen, s aki valami kincsre bukkan, kiáltson a másik kettőért!

Ebben megegyeztek. Ment-mendegélt a tű, és az ösvényen egy kis gyantás tönkre bukkant. Kiáltozni kezdett:

– Hé, hahó! Gyertek gyorsan, kesztyű húgom, mókus húgom! Gyertek! Kincsre leltem az ösvényen!

Odarohant hát a mókus meg a kesztyű.

– Nézzétek csak, micsoda pompás kis tönköt találtam!

– Hát te csakugyan csodálatos kincsre bukkantál! Az ilyen tönknek az erdőben se szeri, se száma.

Mérgükben jól elnászpángolták a tűt. Azután mentek tovább, ki-ki a maga ösvényén. A tű hamarosan egy tengerszemhez ért. Tüstént kiáltozni kezdett:

– Hé, hahó! Gyertek gyorsan, kesztyű húgom, mókus húgom! Gyertek! Csodálatos kincsre leltem!

Odarohant erre a mókus meg a kesztyű.

– No, most meg mit találtál? Feleli erre a tű:

– Egy tengerszemet.

Erre aztán megint elhaggyák a tűt, alaposan elnászpángolták, s közben szüntelenül ezt hajtogatták:

– Kincset találtál: tengerszemet! Kincset találtál: tengerszemet!

Ezután megint elváltak, s ki-ki haladt a maga ösvényén.

A tű nemsokára egy mocsárhoz ért. Látja, hogy rénszarvasok ropogtatják jóízűen a friss fűvet.

A tű odalopózkodott a legnagyobb rénszarvashoz, és elrejtőzött egy fűszálon. A rénszarvas bekapta a fűszálat, s vele együtt a tűt is elnyelte. A ravasz tű befűródött a rénszarvas gyomrába, s a rénszarvas kidőlt az élők sorából. Ekkor előugrott a tű, és kiáltozni kezdett:

– Hé, hahó! Gyertek sebesen, kesztyű húgom, mókus húgom!

Gyertek! Pompás kincset találtam!

A kesztyű meg a mókus zsörtölődve így válaszolt:

– Torkig vagyunk már veled! Mindig az orrunknál fogva vezetsz bennünket. Biztosan megint csak egy kis fatönköt találtál!

De a tű csak tovább kiáltozott:

– Hé, hahó! Gyertek gyorsan, kesztyű húgom, mókus húgom! Pompás kincset találtam!

A kesztyű meg a mókus duzzogva így válaszolt:

– Torkig vagyunk már veled! Mindig az orrunknál fogva vezetsz bennünket.

Végre odaballagott a kesztyű meg a mókus. Kérdik a tűtől:

– No, micsoda kincset találtál megint?

– Ledőftem egy rénszarvast, itt fekszik a zombékön.

Bezzeg most nem győzték dicserni, simogatni a kis tűt. Ez aztán csakugyan pompás kincs volt. Lenyúzták, feldarabolták a rénszarvast, aztán eszükbe jutott, milyen jó volna belőle falatozni. Csakhogy nem volt üstjük.

Ekkor a tű így szólt a mókushoz:

– Noked éles karmaid vannak, hasíts le egy darabka nyírfaháncsot a fáról, valahogyan összemes-terkedünk belőle egy kis üstfélét, és megfőzzük benne a húst.

A mókus lehántotta a nyírfaháncsát, a tű meg kis üstöt varrt belőle. Kész volt az üst.

– Az ám, de nincs vizünk! Hol kerítünk vizet az erdőben? – szólt a kesztyű meg a mókus.

A tű erre is megfelelt:

– Hát a tengerszem, amit találtam, mire való? Van abban elegendő víz!

Szaladt is már a mókus a vízért.

– Az ám, de nincs fánk! Mivel rakjunk tüzet?

A tű erre is megfelelt:

– Hiszen találtam egy jó gyan-tás tönköt!

Elmentek a tönkért, és nekilát-tak a főzésnek.

A húst megfőzték, jól belaktak belőle, a maradékot meg hazavitték.

Máig is azt eszik, ha el nem fogyott azóta.

(finn népmese)

A szentlélek fiatal

Titusz atya igazgatása alá már hat iskola – köztük a füredi is – tartozik

Szent Benedek a hagyomány szerint 529-ben a Rómától délre fekvő Monte Cassino hegyén alapította meg monostorát. A Regulában 73 pontban összefoglalja a közösség szabályzatát, hogyan épüljön fel a monostor szerkezete, mit tegyen az apát a szerzetesekért, hogyan éljenek a rendházban. A magyar bencések apátságukat és első iskolájukat 996-ban alapították Pannonhalmán, a Szent Márton-hegyen. Magyarországon öt helyen, Bakonybélben, Budapesten, Győrben, Pannonhalmán és Tihanyban vannak működő bencés rendházak.

Titusz atya, Hardi Gábor a Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Kollégium főigazgatója. Az iskola bentlakásos fiúgimnázium, ahol sok kiválóság végzett. A bencések 2011-ben vették át a balatonfüredi Széchényi Ferenc Szakközépiskolát, amely Szeged, Miskolc, Budapest és Budaörs után már az ötödik tagintézményük.

– A Regulát tartja ma a rend?

– A Regulában az a fantasztikus, hogy 1500 éve írták, és ma is aktuális. Az idők próbáját kiálta, mert a hangsúly nem az élet akkori konkrét elrendezésén van. Benedek az élete vége fele írja a Regulát, élettapasztalat, bölcsesség, lélektől sugalmazottság jelenik meg benne, ami időtállóvá teszi, így az iskoláinkban is alapkönyv lett. Benedek mindig a lényegre törekszik, nem vész el a részletekben, például a szerzetes ember életének középpontjában Krisztus és az imádság van, ezért a szoltározásra hosszú fejezeteket szán Benedek, mikor mit kell szoltározni, mikor kell imádkozni, de a végén hozzáteszi, ha valaki jobb beosztást tud, akkor legyen úgy, mert nem az a mérték-

adó, hogy az a hat zsoltár legyen a vigilián, amit ő előír, hanem az, hogy annak a közösségnek, aki imádkozik, megfelelő legyen.

– Összefügg ez azzal is, hogy a rend laza monostori rendszerben épül fel?

– Benedeknél az alapegység az egy helyen élő közösség, a monostor, élén az apáttal. Nem egy központosított újkori rend, mint például a jezsuitáknál, ahol van egy rendfőnök, a generális Rómá-

év kemény elnyomás után, amikor végre levegőhöz jutottunk, érthető, ha átesünk picit a ló másik oldalára. A bencés rendnek 1948-ban kilenc középiskolája volt, ezek a többnyire dunántúli városokban meghatározó iskolák voltak, pl. Kőszeg, Pápa, Sopron, Győr, Esztergom, Budapest, Pannonhalma, ebből kettő maradt meg. 1990-ben, a rendszer-váltásnál nagy volt a kísértés, hogy visszavegyük ezeket, de jól

az órákon ez ellen. A diákoknál sok mindennel találkoztunk már Pannonhalmán is, a drogoknál van az a határ, amit nem tolerálunk.

– Hogyan tudják az iskola profilját változtatni? Volt itt borász-képzés, kertész-, parképítő-, vírágkötésképzés, azután lett rendőrképzés, vendéglátás-cukrászképzés és hegesztőképzés.

– Egyrészt van egy hagyományosan jó hírű kertész-szőlész-borász képzés, amit meg kellene

Monte Cassino apátságát a bombázások miatt a II. világháború után újjá kellett építeni

ban teljhatalommal a rend fölött, aki bárkit bármikor bárhová helyezhet, a bencéseknél a szerzetes egy közösségbe kap hívást, azt választja, egész életében odaköti a fogadalma is. A történelem hozta, hogy legyen valamilyen laza szövetsége, összefogása, kongregációja a monostoroknak. Magyarországon a második Európában, ahol ilyen létrejön Tolnai Máté apát vezetésével az 1500-as évek elején, akkor lesz Pannonhalmából főapátság és lesz a feje a nyolc magyar bencés apátságnak.

– Sokan úgy vélik, ma a politika túl közel van az egyházhoz. Most kapták meg nemrég hatodik tagintézményként a kiskunfélegyházi gépészeti iskolát, bírnak élni ennyi lehetőséggel?

– Az az egészséges, ha az egyház az államtól függetlenül tud működni. Ma néha túl közeli a kapcsolat, ugyanakkor negyven

döntöttünk, hogy nem tettük. Jól mértük fel, mert már nem volt akkora a bencés rend, így is visszavettük az egyházmegyét, sok intézményt, mellette Bakonybél és Tihanyt, de beláttuk, hogy nem lehet egyszerre mindent. De mára kiderült, hogy van egy olyan tudásunk a tanításban, iskolafenntartásban, amit meg lehet osztani az országban. Két ilyen felkérés érkezett más-más irányból: Füred és Kiskunfélegyháza. Füreden a lehető legjobb kézben akarták látni ezt az iskolát, ezért 2011 szeptemberétől teljesen békésen történt meg az átvétel, teljes összhangban a városvezetéssel. Kiskunfélegyházán egy alapítványi iskola keresett meg minket, kitűnő szakközépiskola, ami anyagiilag lehetetlenedett el, és az ottani egyházmegye nem akarta átvenni, így kerültek hozzánk.

– A pannonhalmi gimnáziumról mindenki szuperlatívuszokban beszél, kiváló emberek végeznek ott. Honnan hova lehetett eljuttatni két év alatt a Széchényi iskolát?

– A nevelés egy folyamat, nem hiszek a hirtelen nagy változásokban. Emberekkel foglalkozunk, ami mindenképpen időigényes. Nagyon szimpatikus tanári kart találtunk, egy kolléga ment el, nem több. A hitoktatást elfogadták, ami nem volt evidens, ki kellett küzdeni a helyét. A nevelést meg tudtuk erősíteni, de ez sem olyan, hogy eddig dohányzott száz diák és holnapról csak tíz fog, ez egy folyamatos küzdelem, folyamatos párbeszéd, így folyamatokról tudok beszámolni, szerintem jó úton vagyunk.

– Hol van a határ, mit nem tolerálnak mint bencések az iskolában?

– A szaktanártól azt kérem, szeresse a szakmáját, abban legyen nagyon jó, és lojális legyen felénk. Nem várom el, hogy templomba járjon, de fogadja el, hogy a fenntartónak ez érték, és ne beszéljen

tartani hosszú távon is, hiszen csak Villányban van még ilyen szakközépiskola. Emellett, amire helyben igény van, arrafelé nyitni kell. A rendészképzésre nagy az érdeklődés, ezt hosszabb távon is tervezzük, a szakiskolai hegesztőképzés hiányszakma, a vendéglátóiparnak itt, a Balatonnál mindenképpen létjogosultsága van.

– Hogyan alakult a beiskolázás, amióta önök itt vannak?

– Van elég gyerek, de azt is tudom, meg kell ismertetni az iskolánkat az általános iskolákban, a kollégiumot is, ami 210 fős, tehát minden második diák kollégiumba is kerülhet, bentlakó is lehet. Ma feleannyi gyerek van Magyarországon, mint volt harminc éve, de több iskola van, ezért országos szinten is kell majd valamit tenni.

– Beleillik-e a rend terveibe a kétszázharminc éves, patinás épület felújítása, esetleges turisztikai hasznosítása?

– Nagyon jók a lehetőségeink, nyaranta telt házas a kollégiumunk, ez rendes bevételi forrás is egyébként. Van jó tornacsarnokunk, aminek pályázatból most indul a felújítása, két év múl-

Hardi Titusz, a pannonhalmi bencés gimnázium igazgatója

va még vonzóbb lehet a sportegyesületeknek nyári edzőtáborra is. Már több milliót költöttünk gyors, szükséges javításokra, de a főépületet, a Széchényi-villát is fel kellene újítani. Lépésről lépésre haladunk, a tornacsarnok most az első, amit a kitűnő együttműködésnek köszönhetően a várossal együtt újítunk fel, de pályázatból szeretnénk majd a főépületet is rendbe hozni.

– Ön mikor öltözött be szerzetesnek?

– 1981-ben, érettségi után mentem Pannonhalmára, nem voltam bencés diák, világi iskolában, az Arany János Gimnáziumban érettségiztem Budapesten. Az ELTE-n végeztem magyar-történelem és francia szakon, utána kerültem vissza Pannonhalmára osztályfőnök-prefektusnak, volt egy négy, majd hat, majd újra egy négy évfolyamos osztályom, utána egy év tanulmányi szabadságot kaptam Angliába. Visszatérem után egy évvel a gimnázium igazgatója lettem, annak kapcsán indult el, hogy a bencés rend a szakképzésben is szerepet vállal, így ma már a Szent Benedek Gimnázium és Szakképző Iskola főigazgatója vagyok, amelynek hat tagintézménye van, amiből ötödik a füredi iskola.

– A szerzeteseknél alapvető a jó pszichés teherbíró képesség, olvasható a szerzetesi életformáról a pannonhalmi apátság honlapján.

– A rendi közösségen belül különböző munkaterületek vannak, és mivel ez egy nagyon széles skála, mindenkit oda lehet tenni, aho-va alkalmas, amire a lelki beállítottsága, karizmája alkalmassá teszi. 1981-ben, amikor én beöltöztem, a rendnek két iskolája volt, más munkaterület nem volt, ezért nekem feltették a kérdést: szép, hogy te pap szeretnél lenni, de tanárnak el tudod-e magad képzelni? Ha nem, akkor köszönjük, de kedves Hardi Gábor, majd más-

kor gyere vissza. Lelkipásztorként, tanárként valóban kell a pszichikai állóképesség, de egy közösségnek a gyengébb testvéreket is el kell hordoznia.

– Élő dolog az iskola, a diákság hozza a kihívásokat nap mint nap.

– Folyamatosan meg kell újulni, a nevelést nem tudom állóvízként felfogni, hiszen nem csavarokat gyártunk mintára. Más diákok érkeznek ma, mint húsz évvel ezelőtt, nem jobbak, nem rosszabbak, hanem egyszerűen mások, és velük kell felvenni a fordulatszámot. A pannonhalmi iskolának jók a mutatói, nem egy válságban lévő iskola, de dolgozunk azon, hogy kitaláljuk a jövőképünket, megfogalmazzuk, hogy milyen iskolát szeretnénk húsz év múlva. Ha az ember megnézi egy bencés gimnáziumnak az osztályait a harmincas években, 70–80 fős osztályokat látunk. Nem tudnám elképzelni ezt ma, lehetetlen, másképpen vagyunk szocializálva. Hetven éve a gyerekeknek az iskola érdekes volt, mert az információkat csak ott kapta meg a világról, ma az információkat a mobiltelefonjával az internetről és a tévéből gyűjti be. Ma az iskolának másként kell jelen lennie, a kompetencia alapú oktatás, a gyerek készségeinek, képességeinek a kibontása, megerősítése – ez az iskola dolga, nem a passzív tudás átadása.

– Van önben missziós elhivatottság?

– Feltétlenül (nevet), akkor nem vállaltuk volna se Füredet, se Kiskunfélegyházát. Olyan tudást halmozunk fel Pannonhalmán, amit ha ilyen kapuk nyílnak, meg kell osztanunk.

– Hogy van önöknél a névfelvétel, miért lett ön Titusz a rendben? Pál apostol egyik tanítványának a nevét vette fel.

– A nevet kapjuk, de nagyon régóta lehet kérni is. Biblikus és ugye szabad nevet kellett találnom, amiből nem volt túl sok. Tituszra rábukkan- tam, gondoltam, legyen Titusz, és akkor a következőt találtam Pál apostol Korinthisiakhoz írott levelében: „Isten a szomorúak vigasztalója, minket is megvigasztalt Titusz megérkezésével”. Azt gondoltam, ha ezt az életben valóra tudom váltani, akkor teljesítettem a feladatomat.

Csorba Kata

A Széchényi-nyaraló története

1782-ben készült el Széchényi Ferenc (1754–1820) királyi kamarás és felesége, Festetics Julianna arácsi, akkor még magányosan álló nyaralója. Nem tudjuk, meddig maradt a család tulajdonában a tömör falú, pincék szomszédságában álló épület, de 1789-ben még itt tartózkodnak. Széchényi István, aki 1791-ben született, csak kisgyermek korában nyaralhatott a kastélyban, később, bár sokszor jár Füreden, már szobát bérel a parton.

Valószínű 1797-től, de 1837-ben már bizonyítottan Kemnitz János tímármesteré a nyaraló (Jókait ihlette Az arany ember című regény írására, amelyben, ahogy a valóságban is, az épületből rejtékajtón lehetett a szőlőbe kijutni). A következő tulajdonos Kassits Ignác ügyvéd, valószínűleg 1843-tól, majd 1860-tól Schindler Sámuel orvos, 1865-től pedig Hegedüs Imre bécsi irodatiszt vásárolja meg az épületet.

A kastélyban 1870-től egészen 1932-ig kultuszminiszeri támogatással szeretetház és elemi iskola működik, kezdetben 42 árva növendékkel Molnár Aladár emberbarát képviselő kezdeményezésére.

1935-től pedig az épületben megkezdí működését a Balatonarácsi Magyar Királyi Szőlészeti és Borászati Szakiskola, amely 1982-ben veszi fel Széchényi Ferenc nevét. A pannonhalmi bencés gimnázium tagintézményeként 2011 óta működik az iskola.

(Forrás: Némethné Rác Lúdia: Balatonfüred nevezetes épületei)

csk

1782-ben építtette Széchényi Ferenc az arácsi nyaralót, a mai szakiskolát

Test- és lélekszépülés természetesen

Beköszöntött a hideg, téli időszak, amikor meleg-ségre, melegségre, esetleg még több törődésre vágyunk. Az erre való igényünk az ünnepek közeledtével talán még intenzívebbé válhat.

Lélekszépülés

A világhírű francia divattervező, Coco Chanel szavai szerint „ha szépülni szeretnél, a lelkeddel és a szíveddel kell kezdened, mert addig egyetlen kozmetikum sem fog hatni”. Ha időnként szánunk egy kis időt magunkra, testünk is és lelkünk is százaszorosán meghálálja a törődést. Lelkivilágunk tükröződik a tekintetünkben, a testtartásunkon és a kisugárzásunkon.

A mosoly, a számunkra pozitív, megerősítő gondolatok, a hála, a szeretetteljesség, az elfogadás érzése mind-mind felér a valódi lélekszépítéssel. Sőt, nemcsak a közérzete lesz egyre jobb és jobb, hanem a szervezete is reagál a pozitív gondolatokra, így napról napra egyre egészségesebbé is válik. Amit bátran ismételtethetünk magunkban: Nyitott vagyok, és szívesen fogadok minden jót.

Természetesen külsőleg

Ahogy nem mindegy, hogy a lelkünket milyen gondolatokkal,

kiejtett szavakkal tápláljuk vagy éppen romboljuk, úgy az sem mindegy, hogy a külsőnkre mennyi és milyen figyelmet fordítunk. A bőrfelületről a tiszta hatóanyag vagy éppen a mérgező anyag nagyon hamar bekerül a bőr mélyebb rétegeibe, így a vérkeringésbe is. A véráram útján pedig az egész szervezetet érintheti a terhelődés.

Szerencsére léteznek olyan kencék, melyek kíméletesek a szervezethez, ám annál hatékonyabb bőrápolók. A természetes összetevőjű kozmetikumok nem tömítik el a pórusokat, segítik a bőr természetes megújulását, rugalmasságának megőrzését. Ezért szeretettel ajánlom a Biotitok Gyógytérben kapható gyógynövényes, kézzel készített szappanokat, melyek nem tartalmaznak bőrizgató anyagokat. Tartalmazznak viszont valódi, aromás gyógynövényeket, tápláló olajokat, melyeknek köszönhetően óvják, kényeztetik a bőrt. Kedvére válogathat a narancs-fahéj, a körömvirágos, a borsmentás, a levendulás, az olíva-, citrom- és a geráni-umolajjal dúsított rózsás szappanok között.

A szépség egyik titka a L'erbolario natúr kozmetikum termékcsalád, melyet egyre többen és többen tapasztalnak meg. Én

már tudom, milyen érzés, amikor a természetes, ápoló anyagok, olajok feltöltik élettel a bőrt. Mivel magam és családom is kipróbálta, használja a L'erbolario termékeit, hiteles személyként tudok beszámolni a tapasztalatokról, élményekről. Ha nincs határozott elképzelése, hogy mire is van szüksége, segítik kiválasztani az önnek legmegfelelőbb terméket, illatot! Akár ajándéknak is tökéletes, ha azt, aki fontos önnek, valami különlegességgel szeretné meglepni!

Kívánom, hogy legyen mindenkinek egy kis ideje odafigyelni magára és a szeretteire! Békés, áldott karácsonyi ünnepeket kívánok minden kedves olvasómnak, vendégemnek!

(x)

Kelemen Livia

Balatonfüred, Kossuth utca 19.

Nyitva tartás:

hétfő-péntek: 9–17,

szombat: 9–12

Internet: www.biotitok.hu,

e-mail: info@biotitok.hu

és www.facebook.com/Biotitok

Érdeklődés, bejelentkezés:

20/595-3062,

vagy személyesen az üzletben

Új elnök a BYC-ben

November 30-án a Balatonfüredi Yacht Club közgyűlésén elnökválasztás zajlott, miután az előző elnök, *Hantó István* előre deklarált ideje után lemondott. A megjelent tagság egyhangú szavazással *Gerendy Zoltánt* választotta a Balatonfüredi Yacht Club új elnökévé a következő négy évre.

Gerendy Zoltán (képünkön) több mint tíz éve tagja a vitorlázó társadalomnak, öt éve pedig a BYC színeiben versenyez, Asso-99 típusú, BDO nevű hajójával és csapatával.

Szakmáját tekintve a BDO Magyarország ügyvezetője és egyben adótanácsadója is immár huszonnégy éve.

Mivel az új elnök előtte a BYC felügyelőbizottságának tagja volt, helyére *Kelecsényi Pétert* választották meg.

BFN

Nyugdíjas rendőrök hagyományos találkozója

A hagyományokhoz híven, 2013. november 28-án 16.00 órakor idén is megrendezésre került Balatonfüreden az Astoria étteremben a Balatonfüredi Rendőrkapitányság nyugdíjasainak találkozója a Balatonfüredi Vagyonvédelmi Közalapítvány támogatásával.

A megjelenteket *Regdon László* rendőr alezredes, kapitányságvezető köszöntötte, majd tájékoztatást adott a Balatonfüredi Rendőrkapitányság munkájáról, az eltelt egy év fontosabb eseményeiről, történéseiről, változásairól. A megyei rendőr-főkapitányság ne-

vében *Anda György* rendőr ezredes, főkapitány-helyettes köszöntötte a múlt ikonjait, illetve interpretálta a ma rendőrségének feladatait, kihívásait, lehetőségeit.

Ezt követően a finom menü elfogyasztása következett, majd a jelenlévők felidéztek régi emlékeiket, előkerültek a halhatatlan klasszikusok, és baráti hangulatú sztori- és anekdotaeső vette kezdetét.

Nyugdíjasaink a következő összejövetel megrendezését várva elégedetten távoztak a rendezvényről, ami a szervezők és a támogatók áldozatos munkáját dicsérete.

Balatonfüredi Rendőrkapitányság

Polgárőrök!

Tisztelt balatonfüredi lakosok! Balatonfüred Város Önkormányzata és a Balatonfüredi Rendőrkapitányság komolyan elhatározta, hogy újjászervezi a helyi polgárőrséget, amely betegségek miatt októberben megszűnt.

Várjuk minden olyan balatonfüredi lakos jelentkezését, aki elmult 18 éves, büntetlen előéletű, és tevékenyen részt vállalna a helyi polgárőrség munkájában, ezzel biztonságosabbá téve lakókörnyezetét, kifejezetten a gyermekek és idősek védelme érdekében.

A polgárőr szolgálat nem jelent napi, heti leterheltséget, és nem kizárólag közterületi szolgálat ellátására vonatkozik, hanem magába foglalja esetenként a bűn- és baleset-megelőzésben előadások szervezését és tartását is.

Reméljük, hogy minél többen jelentkeznek, és hamarosan egy jól működő polgárőrség tagjaivá válnak. A polgárőrség a rendőrségtől függetlenül, önkéntes és díjazás nélküli tevékenységet végez a város és a családok biztonsága érdekében.

Érdeklődni telefonon *Vancsura Miklós* rendőr főhadnagynál a 87/482-288-as telefonszámon, vagy a vancsuram@veszprem.police.hu e-mail címen lehet!

Kérjük, hogy decemberben a fenti telefonszámon vagy e-mail címen jelentkezzenek!

A polgárőr egyesület alakuló ülésére december közepén a polgármesteri hivatal B épületében kerül sor.

Balatonfüredi Rendőrkapitányság, Balatonfüred Város Önkormányzata

„Zöld-Balaton” - Térségi komplex kampány a Balaton-parton
Azonosító szám: KEOP-6.1.0/B/11-2011-0102

SZÉCHENYI TERV

Víztakarékosság, vízmegkötés a gyakorlatban

Minisorozatunk első részében a víztakarékosság és a vízmegkötés elméletét jártuk körül.

Elmondtuk, hogy a Balaton környékén élő emberek számára fokozottan fontos a rendelkezésre álló víz mennyisége és minősége, illetve arra a következtetésre jutottunk, hogy a vízminőségen magánemberként csak keveset tudunk mozdítani, ellenben a vízmegkötés és víztakarékosság területén igencsak aktívak lehetünk.

Ha tisztában vagyunk néhány alapvető összefüggéssel, talán nagyobb késztetést érzünk arra, hogy segítsünk a környezetünkön, annál is inkább, mert kiadásainkat is csökkenthetjük.

Ha építkezés, jelentős felújítás előtt állunk, mindenképpen érdemes átgondolni egy olyan rendszer a kiépítését, ami számol a szürkevíz felhasználásával. A felmérések szerint a napi vízfogyasztásunk csaknem felét a WC-öblítés, a mosás és az öntözés teszi ki (lásd a táblázat).

Ha föld alatti tárolóba vezetjük az esővizet, annak kiépítése viszonylag egyszerű, gazdaságos és nem igényel zöldfelület-elvonást sem.

Előnyei:

- * Tetemes vízdíjköltséget (60–70 százalék) és értékes ivóvizet takaríthatunk meg.
- * A víz mosásnál és takarításnál, továbbá öntözésnél is jól használható.
- * A gyűjtött mennyiséggel csökken a Balaton felszíni lemosódások miatti terhelése, kisebb kapacitású csapadékvízrendszerre van szükség.
- * A lágy esővíz miatt a mosásnál mosószert spórolhatunk meg, és vízkömentesítő adagolója szükségtelen a mosófolyadékba.
- * Csatornázatlan területeken kombinálhatjuk a rendszert egyedi biológiai tisztítóval, melynek elfolyó tisztított vizét még öntözésre használhatjuk.
- * Csatornázott lakóövezetben nemcsak a vízdíj egy részét spóroljuk meg, de a csapadékvíz felhasználásának arányában a csatornadíjat is megtakarítjuk.

Elkészült házak esetében már nem egyszerű utólag kiépíteni egy komplett rendszert, de lehetőségek itt is vannak. Az épület körüli növényzet, zöldfelület segít helyben tartani az esővizet, és érezhető vízmegtakarítást érhetünk el egy, az eresz alá helyezett hordóval is. Ne feledjük, az utóbbi években nálunk is elérhetővé váltak a nyugati országokban már régóta forgalmazott, előre gyártott – beton, acél, műanyag – csapadékvíz-tároló tartályok, ciszternák.

Ezeknek segítségével jelentősen mérsékelhetjük a csapadékhányos évszak (nyár) költségeit, nem érintenek a Balatonnál nem ismeretlen öntözési vízkorlátozások, és nem utolsósorban elkönnyelhetjük magunkban, hogy mi is hozzájárultunk a Balaton környezetének megóvásához.

Ha sem a szürkevíz-rendszer, sem az egyszerű esővízgyűjtés nem jöhet szóba – mert például lakásban lakunk –, nem jelenti azt, hogy nem tudunk takarékoskodni a vízzel.

Víztakarékossági tippek mindenkinek:

- * Rendszeresen ellenőrizzük, ellenőriztessük a csöveket és a csapokat. A szivárgások, csöpögések meglehetősen nagy mennyiségű pluszfogyasztást tudnak eredményezni.
- * Ha már ivóvízzel kell öntöznünk, tegyük azt este vagy kora reggel, ilyenkor kisebb mértékű a párolgásból adódó vízvesztés.
- * Ne mosogassunk folyó vízben.
- * Ha mosogatógépet, mosógépet választunk, figyeljünk a vízfogyasztásukra.
- * Használjunk víztakarékos vécétartályt.
- * Kádifürdés helyett zuhanyozzunk.
- * Használjunk a csapokon víztakarékos adagolókat (perlátor) és víztakarékos zuhanyfejeket.
- * Amikor a bojlerünkön stb. beállítjuk a meleg vízünk hőmérsékletét, vegyünk figyelembe, hogy keveréshez sok hideg víz is kell majd.
- * Ne feledjük, hogy a fürdőszobai mosdókagylóhoz és a mosogatónkhoz dugó is tartozik.

Zöld Balaton Fotópályázat és más környezetvédelmi nyereményjátékok
www.zold-balaton.hu

GYENESDIÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
8315 Gyenesdiás, Kossuth L. s. 97.,
22 8315 Gyenesdiás, 71. 4. e-mail: gyenesihivatal@online.hu
☎ 83/312-737, fax: 83/314-590

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.

Első osztályos balatonfüredi diákok

Lóczy 9. Ny, 6246 k-szám, első sor: Cseh Balázs osztályfőnök, Mile Bence, Fésüs Norbert, Szőcs Barbara Lili, Gulyás Eszter, Petrik Vivien, Papp Krisztina, Dőri Éva Krisztina, Végh Sarolta, Gáti Ágnes, Nagy Cintia. Felső sor: Pushkin Jevgeny, Koncz Péter, Kiss Gergő, Zámbo Bence, Puskás Márton, Imre Milán, Horváth Márton, Szmik György Gergő, Mészáros Gábor, Németh Alex, Káplár Fanni Lilla, Ungheváry Gergő, Lengyel Enikő, Ther Bence, Eleven Kitti, Bakos Anna, Mayer Fanni, Pauer Nikolett, Specziár Alexandra, Babai Noémi, Gáspár Veronika, Csordás Panna Laura, Gervald Katalin Szonja, Jantó Dorina. Hiányzik: Rajsányi Bence

Lóczy 6216 k-szám, 9. Kny, első sor: Mesics Réka Sarolta, Bató Réka, Nagy Olivia, Bráth Bianka, Paulovics Flóra, Ficsor Szabina, Fabó Luca, Beck Édua, Tóth Klaudia, Szabó Júlia. Felső sor: Munkácsiné Sárréti Beáta osztályfőnök, Orbán Barnabás, Bodri Nikolett, Vékony Bence, Lazi Kamilla, Ágoston Réka, Szimicsek Fruzsina, Balogh Anna, Selejő Rebeka, Schmidt Fédra, Varga Viktória, Punk Bettina, Németh Nikolett, Szabó Viktória, Nagy Regina, Szemán Anikó, Papp Julianna, Szemán Zsófia, Varga Luca, Fónagy Alexandra, Csima Georgina. Hiányzik: Szenthe Réka

Lóczy 9. C, 6266 k-szám, első sor: Ács Noémi, Györe Regina, Sótornyai Klaudia, Pongrácz Mónika, Németh Csongor, Tislér Botond, Orbán Patrik, Móró Rebeka, Kiszekla Bálint. Középső sor: dr. Pessuthné Ferenc Zsuzsanna osztályfőnök, Kozma Korinna, Kránicz Dóra, Turzó Anna, Csihony Lilla, Földesi Fanni, Virsinszki Krisztina, Dobos Barnabás, Mező Barbara, Sharf Máté, Vigh Máté. Felső sor: Macskácsi Zoltán, Erdész Mátyás, Vincze Dávid, Papp Emese, Chrenkó Edina, Bertalan Máté, Mohácsi Larion, Lukács Gergő, Rózsa Botond, Csonka Mátyás, Kézmárky András. Hiányzik: Orbán Ákos

Az emberi kéz és a kézművesség dicsérete Arácson

Sárköziné Sárovi Hajnalka és Nagy Sándor a megnyitón

Nagy Sándor fotói díszítik az Arácsi Népház falait. Sárköziné Sárovi Hajnalka megnyitójában hangsúlyozta: Nagy Sándor kezdetben csak családi indítatásból és megrendelésre fotózott, a családtagokat, a családi eseményeket, az utazásokat örökítette meg. Azután egyre inkább meglátta azt, hogy mi a szép a részletekben – ma már kimondottan azt fényképezi le, amit megmutathat másoknak is.

Az objektív fénye rávetődve a dolgozók kezére, a nézőben óhatatlanul felidézti nagyszülei kezét,

amelyekkel különféle értékes kézműves finomságokat, valamint használati tárgyakat hoztak létre. Másik témája a kiállításnak azok a fotók, amelyeken pillanatfelvételeket láthatunk gyermekarcokról.

A természetben járva vagy csak sétálgatva Balatonfüreden, megörökíti ezt a csodálatos tájat is. Petőfi szerethette így az Alföldet, ahogy Nagy Sándor érez a Balaton iránt, s ahogy ez képeiben visszatükröződik – mondta Sárköziné Sárovi Hajnalka.

Hanny Szabó Anikó

Pályázat: Múzeumok mindenkinek program

Új Széchenyi-terv Múzeumok mindenkinek program – Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése – TÁMOP-3.2.8.B-12/1-2012-0003 – Füred, a Magyar Királyság díszé című nyertes pályázat.

A projekt megvalósítási időszakának kezdő időpontja: 2012. szeptember 1., a megvalósítás határideje 2013. november 30. A projekt elszámolható költsége: 19 997 430 forint.

A programban több mint 900 diák vett részt, közel 200 óra foglalkozást tartottunk részükre.

Az irodalomtörténeti órákat dr. Praznovszky Mihály, a múzeumi nap során reformkori sétákat Nagy Klaudia, helyismereti foglalkozásokat Tóth Györgyi tartotta a program során. A projekt során két iskolával és egy óvodával kötött együttműködési megállapodást intézményünk. A projekt keretében múzeumi napok és tematikus foglalkozások (sorozat) kerültek megrendezésre a Városi Helytörténeti Gyűjteményben (8230, Blaha Lujza utca 3.).

Múzeumi nap keretén belül a Radnóti Miklós Általános Iskola 8. évfolyama (16 + 2 osztály) és a Lóczy Lajos Gimnázium és Két Tanítási Nyelvű Idegenforgalmi Szakközépiskola 5. évfolyama (15 osztály) vett részt. A tematikus foglalkozáson a Kiserdei Óvoda és két tagóvoda négy nagycsoportját fogadtuk. A tematikus foglalkozásokra csoportonként 10 alkalommal került sor. A foglal-

kozáson az elméleti feldolgozást változatos feladatok kísérték, amelyek az ismeretek jobb rögzítését tették lehetővé.

Az intézményben három teremről álló múzeumpedagógiai foglalkoztató került kialakításra, bútorzattal és a foglalkozásokat segítő demonstrációs eszközökkel. A termék és a demonstrációs eszközök fejlesztését a szakmai megvalósítók végezték.

Balatonfüred az irodalomban és a művészetben: dr. Praznovszky Mihály irodalomtörténész

– helyismereti foglalkoztatók: Tóth Györgyi szakmai igazgató, projektvezető.

Szakmai segítséget Némethné Rácz Lídia, a Helytörténeti Gyűjtemény nyugalmazott vezetője nyújtott a foglalkoztatótermek kialakításánál.

Az oktatást segítő múzeumpedagógiai füzetek sorozat keretében hét füzetet adtunk ki az óvodás korcsoporttól a gimnáziumi érettségizőkig. A füzetek helyismereti és irodalmi témában járják körül Balatonfüred történetét.

A megfelelő előkészítésnek köszönhetően a projektben a hosszú távú fenntarthatóságra törekedtünk mind a tematikák, mind az eszközök tekintetében.

A fenntartási időszakban (öt év) garantáljuk az együttműködő intézmények részére 1–1 múzeumi nap megtartását.

Tóth Györgyi
szakmai igazgató,
projektvezető

Gazdit keresünk

Ezek a szép kis kutyusok keresnek új gazdit. A kicsik 2013. 10. hó 5-én születtek, nyolcan vannak, 5 kan és 3 szuka. Oltási programjuk elkezdődött, a chipet már megkapták. Az anyjuk közepes méretű, mivel elég kicsik, valószí-

nű, hogy inkább kis vagy maximum közepes méretű kutyusok lesznek. Érdeklődni a 30/545-0252 telefonon lehet, de ha esetleg más kutyát szeretnének örökbe fogadni, a honlapon megnézhetik az összes menhelyi kutyát.

Inga-V. Wagner

www.hundehilfe-nordbalaton.eu

Jóteknokodik a pénzintézet

A 10 éves Sopron Bank karácsonyi adománya

A tízéves nyugat-magyarországi regionális pénzintézet a társadalmi felelősségvállalásban fontos szerepet kíván betölteni. Elsősorban a régióban élő rászoruló gyermekeket szeretné lehetőségéhez mérten támogatni. A Sopron Bank idén is jóteknok célra ajánlotta fel a karácsonyi ajándékokra szánt összeget. Ezúttal a veszprémi Bébi Koraszülött Mentő Alapítványt lepte meg a régió a karácsonyi jóteknok megkereséssel.

A Sopron Bank fiókjaiban régióként adománygyűjtést szerveznek, és az összegyűlt felajánlásokat a bank a végén megduplázza, melyet a pénzintézet veszprémi régiója az újszülöttek, koraszülöttek megsegítésére ajánl fel. Bárki jóteknokodhat személyesen a Sopron Bank veszprémi, balatonfüredi és székesfehérvári fiókjaiban, illetve az alábbi számlaszámon is fogadják az adakozni kívánók felajánlásait:

Sopron Bank Adomány Számla
17600028–00428341–00700009
A megjegyzés rovatban a következőt kell feltüntetni:
Adomány – VESZPRÉM

A régióban található Sopron Bank-fiókok:
8200 Veszprém, Szabadság tér 8.; tel.: +36 88/620-400
8230 Balatonfüred, Arácsi út 16.; tel.: +36 87/581-120
8000 Székesfehérvár, Budai út 9–11.; tel.: +36 22/510-100

www.sopronbank.hu

totalHÁZ

Telekvásárlástól a megálmodott otthonig

totalHÁZ. Mit takar a Noszlopi utca elején lévő lapos tetős épület felirata? Régebben Szahara nevű minibárként ismerték, most merőben más betérőket várnak. Szolgáltatóháznak is nevezhetnénk, hiszen minden, ami házzal kapcsolatos lehet, itt megtalálható lesz. Gondolok itt az alapokra is, például telekvásárlás és az ezzel kapcsolatos teljes körű ügyintézés. Engedélyek beszerzése, telekrendezési feladatok koordinálása, közművek kialakításának szervezése. De folytathatjuk a háztervezéssel, kivitelezéssel a sort, és természetesen a klasszikus ingatlanközvetítői szolgáltatás sem maradhat ki. Az új földtörvény hatálybalépése újabb korlátozásokat tartalmaz, így vevők és eladók részéről is növekszik az igény a befektetési célú földek vételére, eladására.

A ház kivitelezéséhez csupán ajánlani tudunk szakembereket, úgy a tereprendezéshez, mint a kerttervezéshez és megvalósításához egyaránt.

Egy biztoságos otthonhoz hozzátartozik a megfelelő vagyonvédelem és biztosítás is. Partnerünk, Siklós László, az Uniqa biztosító helyi képviselője segíti munkánkat ezen a területen (tel.: +36-30-910-4141). De ha a ház kivitelezéséhez nem áll rendelkezésre a teljes anyagi fedezet, banki szolgáltatásokat is ajánlunk.

Felújítások és karbantartások alkalmával is gyakran okoz nehézséget a megfelelő szakember megtalálása, kiválasztása. Igyekezzünk olyan adatbázist létrehozni, hogy a lehető legkevesebb csalódás érjen bennünket és partnereinket. Így induláskor nem csupán a szolgáltatásainkat igénybe vevőket keressük, de korrekt együttműködő partnereket is szívesen fogadunk. Bátran jelentkezzenek azok a szolgáltatók, akik szeretnének bekerülni az adatbázisunkba: akár tervezők, ki-

telezők, kerttervezők, de várjuk a villanszerelő-, festő-, kőműves-, fűtésszerelő-, kályhaépítő-, lakatosmestereket – és sorolhatnám a számtalan, földdel, ingatlannal, épületekkel kapcsolatos tevékenységekben részt vevő szolgáltatókat.

Hamarosan weboldalunkon is tudnak tájékozódni akár a bekerülés lehetőségéről, akár a szolgáltatások igénybevételéről.

– Kollégáink 9.00–17.00 óra között várják az ügyfeleket és az érdeklődőket. Szeretnénk az igényekhez alakítani a végleges palletánkat, így szívesen vesszük a felmerülő javaslatokat. (x)

Elérhetőségeink:
Lajti Ágnes irodavezető
Cím: 8230 Balatonfüred, Noszlopi Gáspár u. 1.
Tel: +36(30)462-4257
email: info@totalhaz.hu
web: www.totalhaz.hu

Segítsen, hogy segíthessünk!

Tisztelt Hölgyem/Uram!

A balatonfüredi mentőállomás dolgozói az egyre nehezedő körülmények ellenére évek óta magas színvonalon végzik munkájukat. Köszönhető ez a bajtársaink elhivatottságának és annak, hogy a polgári lakosság (cégek, vállalkozók és magánszemélyek egyaránt) rendszeres anyagi támogatásukkal lehetővé tették, hogy a legmodernebb eszközökkel dolgozzunk.

Amire különösen büszkék vagyunk, hogy a sikeres újraélesztés tekintetében a 25%-os európai uniós átlagot szinte minden évben sikerül felülmúlni, sőt, tavaly ez az arány 53% volt! Ez azt jelenti, hogy minden második újraélesztésünk egy-egy visszaadott emberi élet.

Ahhoz, hogy munkánkat folyamatosan magas színvonalon tudjuk végezni, a legmodernebb eszközökre van szükségünk. Célunk most egy olyan újraélesztő eszköz beszerzése, melynek segítségével lehetővé válik a reanimáció alatt végzett mellkaskompressziók pontosabb és hatékonyabb kivitelezése, ezáltal az újraélesztés sikerességének esélye nagyságrendekkel nő.

Ez a Lucas 2. (lásd a képen lent)

Kérjük, támogasson minket, hogy elképzelésünk megvalósulhasson! A felajánlásokat a következő számlaszámra várjuk:

Veszprém Megyei Mentőszervezet 04-Alapítványa
Számlaszám: 73200189–11101961
(<http://www.04alapitvany.hu/>)

Segítségét előre is köszönjük!

Dr. Onódi Livia
m. b. KDR orvos igazgató

Karáth János
állomásvezető,
Balatonfüred

Színház az Anna Grand Hotelben 2013/2014

Műsorváltozás! December 14-én színpadon

Előadják: **Béres Ilona és Tordai Teri**

Látvány: Ondraschek Péter Jelmez: Jánoskúti Márta
Produkciós vezető: Gáspár Anna

A nemzetközi híró Macskajáték számtalan előadást ért már meg különböző szövegvariációkkal. Berényi Gábor már régebben készített egy „kamaráváltozatot”, most pedig A Szkalla lányok címen egy olyan szövegváltozatot, amelyben csupán a két főszereplő, mondja el, éli meg a Szkalla nővérek híres történetét. A pódiumszínházi előadásban Gizát Tordai Teri, Orbánnét Béres Ilona alakítja.

A SZKALLA LÁNYOK
Tordai Teri és Béres Ilona

**Szemüveg
is lehet
AJÁNDÉK?**

IGEN!

Vásároljon saját részre,
vagy szeretteinek
egy pár **HOYA**
1 fókuszú szemüveglencsét
felületkezeléssel

9.770 Ft-ért

és a szemüvegkeretet
ajándékba adjuk!

SZEMÜVEGKERET AKCIÓ!

Újdonság!

Nálunk részletfizetési lehetőséggel is vásárolhat!

Füred Optika

Balatonfüred, Ady E. u. 45.; Tel.: 87/480-737

Az akció
2013. december 1-31-ig,
vagy a készlet erejéig
érvényes
új, komplett szemüveg
vásárlása esetén.
További részletek az üzletben.

HISTORIA HANGVILLA
ÉTTEREM, KÁVÉZÓ ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONT • VESZPRÉM

HOLNAP HAJNALIG...

**HANGVILLA
SZILVESZTER**

2013. DECEMBER 31. 18 ÓRÁTÓL

PARÁDÉS ÉVBŰCSÚZTATÓ A HISTORIA HANGVILLA ÉTTEREM,
KÁVÉZÓ ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONTBAN!

KÜLÖNLEGES MUSICAL SHOW, PARTY ZENEKAR, TOMBOLA, GÁLAACSORA
CSOMAGJÁNLATAINK MÁR 3.490 FT-TÓL!

INFORMÁCIÓ, JEGYVÁSÁRLÁS:
TEL.: +36 88 577 000 | EMAIL: INFO@HISTORIAHANGVILLA.HU | WWW.HISTORIAHANGVILLA.HU
SZEMÉLYESEN A HANGVILLÁBAN VAGY A
HOTEL HISTORIA*** & HISTORANTE RECEPCIÓJÁN (8200 VESZPRÉM, TOBORZÓ U. 11-13.)

TÜZIFAHASÍTÓ KFT.
Felsőörs

KONYHAKÉSZ
TÜZIFA
HÁZHOZSZÁLLÍTÁSSAL

06 30 864 31 25

BRADIMPEX.HU
Balatonfüred

ÜNNEPI AKCIÓK

**ÉLŐ PONTY KARÁCSONYRA
CSAK 1 090,- !!!**

SERTÉS

SZÜZPECSENYE:	2090,-	1 790,-
KARAJ:	1290,-	1 190,-
TARJA:	1150,-	990,-
BÖRKE:	290,-	190,-
CSÜLÖK:	950,-	750,-
DAGADÓ:	1290,-	1 190,-
HÁTSÓ SONKA:	1090,-	950,-
ELSŐ SONKA:	890,-	750,-
CSÁSZÁRSZALONNA:	1290,-	1 190,-

BAROMFI

CSIRKE COMB:	990,-	790,-
CSIRKE MELL FILÉ:	1690,-	1 490,-
PULYKA MELL FILÉ:	1990,-	1 890,-

Üzleteinkben kaphatók továbbá:

- Élő és fagyasztott tengeri és édesvízi halak
- Friss vadhúsok
- Kocsonyahúsok
- Disznóvágáshoz mindent!

Az árak Forintban értendő bruttó árak, és egy kilogramm termékre vonatkoznak.
Az akció mindkét üzletben érvényes!
Akció érvényes: december 24-ig.

© 2013 Bradimpex Kft. Minden jog fenntartva.